Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τμήμα μείζονος συνθέσεως)

της 22ας Φεβρουαρίου 2022*

«Προδικαστική παραπομπή – Επείγουσα προδικαστική διαδικασία – Δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις – Ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης – Απόφαση-πλαίσιο 2002/584/ΔΕΥ – Άρθρο 1, παράγραφος 3 – Διαδικασίες παράδοσης μεταξύ των κρατών μελών – Προϋποθέσεις εκτέλεσης – Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Άρθρο 47, δεύτερο εδάφιο – Θεμελιώδες δικαίωμα σε δίκαιη δίκη ενώπιον ανεξάρτητου και αμερόληπτου δικαστηρίου που έχει προηγουμένως συσταθεί νομίμως – Συστημικές ή γενικευμένες πλημμέλειες – Εξέταση σε δύο στάδια – Κριτήρια εφαρμογής – Υποχρέωση της δικαστικής αρχής εκτέλεσης να εξακριβώνει συγκεκριμένα και ειδικά εάν συντρέχουν σοβαροί και αποδεδειγμένοι λόγοι για να θεωρηθεί ότι το πρόσωπο σε βάρος του οποίου έχει εκδοθεί ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης, διατρέχει σε περίπτωση παράδοσης, πραγματικό κίνδυνο προσβολής του θεμελιώδους δικαιώματός του σε δίκαιη δίκη ενώπιον ανεξάρτητου και αμερόληπτου δικαστηρίου που έχει προηγουμένως συσταθεί νομίμως»

Στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-562/21 PPU και C-563/21 PPU,

με αντικείμενο δύο αιτήσεις προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Rechtbank Amsterdam (πλημμελειοδικείο Άμστερνταμ, Κάτω Χώρες) με αποφάσεις της 14ης Σεπτεμβρίου 2021, οι οποίες περιήλθαν στο Δικαστήριο στις 14 Σεπτεμβρίου 2021, στο πλαίσιο των διαδικασιών σχετικά με την εκτέλεση των ευρωπαϊκών ενταλμάτων σύλληψης που εκδόθηκαν εις βάρος των

X (C-562/21 PPU)

Y (C-563/21 PPU)

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τμήμα μείζονος συνθέσεως),

συγκείμενο από τους K. Lenaerts, Πρόεδρο, L. Bay Larsen, Αντιπρόεδρο, A. Arabadjiev, A. Prechal, K. Λυκούργο, S. Rodin, I. Jarukaitis, N. Jääskinen (εισηγητή), I. Ziemele και J. Passer, προέδρους τμήματος, M. Ilešič, J.-C. Bonichot, L. S. Rossi, A. Kumin και N. Wahl, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: A. Ράντος

γραμματέας: M. Ferreira, κύρια διοικητική υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 16ης Νοεμβρίου 2021,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική.

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

– ο X, εκπροσωπούμενος από τους N. M. Delsing και W. R. Jonk, advocaten,

– η Openbaar Ministerie, εκπροσωπούμενη από την C. L. E. McGivern και τον K. van der Schaft,

– η Ολλανδική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την M. K. Bulterman και τον J. Langer,

– η Ιρλανδία, εκπροσωπούμενη από την J. Quaney, επικουρούμενη από τον R. Kennedy, SC,

– η Πολωνική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την S. Żyrek, την J. Sawicka και τον B. Majczyna,

– η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από την S. Grünheid, την K. Herrmann, τον P. Van Nuffel και τον J. Tomkin,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 16ης Δεκεμβρίου 2021,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Οι αιτήσεις προδικαστικής αποφάσεως αφορούν την ερμηνεία του άρθρου 1, παράγραφος 3, της απόφασης-πλαισίου 2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και τις διαδικασίες παράδοσης μεταξύ των κρατών μελών (ΕΕ 2002, L 190, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση-πλαίσιο 2009/299/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009 (ΕΕ 2009, L 81, σ. 24) (στο εξής: απόφαση-πλαίσιο 2002/584), και του άρθρου 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης).

2 Οι αιτήσεις αυτές υποβλήθηκαν στο πλαίσιο εκτέλεσης στις Κάτω Χώρες δύο ευρωπαϊκών ενταλμάτων σύλληψης που εκδόθηκαν, αντιστοίχως, στην υπόθεση C-562/21 PPU, στις 6 Απριλίου 2021, από το Sąd Okręgowy w Lublinie (περιφερειακό δικαστήριο Lublin, Πολωνία) με σκοπό την εκτέλεση στερητικής της ελευθερίας ποινής κατά του X, και στην υπόθεση C-563/21 PPU, στις 7 Απριλίου 2021, από το Sąd Okręgowy w Zielonej Górze (περιφερειακό δικαστήριο Zielona Góra, Πολωνία) με σκοπό την άσκηση ποινικής δίωξης κατά του Y.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

3 Οι αιτιολογικές σκέψεις 5, 6 και 10 της απόφασης-πλαισίου 2002/584 έχουν ως εξής:

«(5) Ο στόχος που έχει θέσει η Ευρωπαϊκή Ένωση, να αποτελέσει ένα χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, συνεπάγεται την κατάργηση της έκδοσης μεταξύ κρατών μελών και την αντικατάστασή της από σύστημα παράδοσης μεταξύ δικαστικών αρχών. Εξάλλου, η εισαγωγή ενός νέου απλουστευμένου συστήματος παράδοσης προσώπων που έχουν καταδικαστεί ή είναι ύποπτα, προς το σκοπό της εκτέλεσης καταδικαστικών

ποινικών αποφάσεων ή ποινικής δίωξης επιτρέπει να αρθούν η πολυπλοκότητα και το ενδεχόμενο καθυστερήσεων που είναι εγγενή στις ισχύουσες διαδικασίες έκδοσης. Οι κλασικές σχέσεις συνεργασίας που ισχύουν μέχρι σήμερα μεταξύ κρατών μελών θα πρέπει να δώσουν τη θέση τους σε σύστημα ελεύθερης κυκλοφορίας τόσο των προδικαστικών όσο και των οριστικών ποινικών αποφάσεων, σε ένα χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης.

(6) Το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης το οποίο προβλέπει η παρούσα απόφαση-πλαίσιο αποτελεί την πρώτη περίπτωση συγκεκριμένης εφαρμογής, στον τομέα του ποινικού δικαίου, της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης που έχει χαρακτηρισθεί από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ως “ακρογωνιαίος λίθος” της δικαστικής συνεργασίας.

[…]

(10) Ο μηχανισμός του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης βασίζεται σε υψηλό επίπεδο εμπιστοσύνης μεταξύ των κρατών μελών. Η εφαρμογή του εν λόγω μηχανισμού δύναται να ανασταλεί μόνον στην περίπτωση σοβαρής και διαρκούς παραβίασης από κράτος μέλος των αρχών που διατυπώνονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 [ΣΕΕ], η οποία διαπιστώνεται από το Συμβούλιο [της Ευρωπαϊκής Ένωσης] κατ’ εφαρμογή του άρθρου 7 παράγραφος 1 [ΣΕΕ] με τις συνέπειες που προβλέπονται στην παράγραφο 2 του ιδίου άρθρου.»

4 Το άρθρο 1 της απόφασης-πλαισίου, το οποίο φέρει τον τίτλο «Ορισμός και υποχρέωση εκτέλεσης του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης», προβλέπει τα εξής:

«1. Το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης είναι δικαστική απόφαση η οποία εκδίδεται από κράτος μέλος προς το σκοπό της σύλληψης και της παράδοσης από άλλο κράτος μέλος προσώπου που καταζητείται για την άσκηση ποινικής δίωξης ή για την εκτέλεση ποινής ή μέτρου στερητικών της ελευθερίας.

2. Τα κράτη μέλη εκτελούν κάθε ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης βάσει της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης και σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας απόφασης-πλαίσιο.

3. Η παρούσα απόφαση-πλαίσιο δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την τροποποίηση της υποχρέωσης σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων και των θεμελιωδών νομικών αρχών, όπως διατυπώνονται στο άρθρο 6 [ΣΕΕ].»

5 Στα άρθρα 3, 4 και 4α της ως άνω απόφασης-πλαισίου παρατίθενται οι λόγοι υποχρεωτικής και προαιρετικής μη εκτελέσεως του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης.

6 Το άρθρο 8 της ίδιας απόφασης-πλαισίου διευκρινίζει το περιεχόμενο και τον τύπο του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης.

7 Κατά το άρθρο 15 της απόφασης-πλαισίου 2002/584, το οποίο φέρει τον τίτλο «Απόφαση για την παράδοση»:

«1. Η δικαστική αρχή εκτέλεσης αποφασίζει, εντός των προθεσμιών και υπό τους όρους που καθορίζονται στην παρούσα απόφαση-πλαίσιο, για την παράδοση του προσώπου.

2. Εάν η δικαστική αρχή εκτέλεσης κρίνει ότι οι πληροφορίες που διαβιβάσθηκαν από το κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος δεν αρκούν ώστε να της επιτρέψουν να αποφασίσει για την παράδοση, ζητεί την κατεπείγουσα προσκόμιση των απαραίτητων συμπληρωματικών πληροφοριών, ιδίως σε σχέση με τα άρθρα 3 έως 5 και το άρθρο 8, και μπορεί να τάξει προθεσμία για την παραλαβή τους, λαμβάνοντας υπόψη της ότι είναι αναγκαίο να τηρηθούν οι προθεσμίες που ορίζονται στο άρθρο 17.

3. Η δικαστική αρχή έκδοσης του εντάλματος μπορεί να διαβιβάζει οποτεδήποτε στη δικαστική αρχή εκτέλεσης κάθε επιπλέον χρήσιμη πληροφορία.»

Το ολλανδικό δίκαιο

8 Η απόφαση-πλαίσιο 2002/584 μεταφέρθηκε στην ολλανδική έννομη τάξη με τον Wet tot implementatie van het kaderbesluit van de Raad van de Europese Unie betreffende het Europees aanhoudingsbevel en de procedures van overlevering tussen de lidstaten van de Europese Unie (Overleveringswet) [νόμο περί μεταφοράς στο εσωτερικό δίκαιο της απόφασης-πλαισίου του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και τις διαδικασίες παράδοσης μεταξύ των κρατών μελών (νόμος περί παράδοσης)], της 29ης Απριλίου 2004 (Stb. 2004, αριθ. 195), όπως τροποποιήθηκε με τον νόμο της 17ης Μαρτίου 2021 (Stb. 2021, αριθ. 155).

Οι διαφορές των κύριων δικών και τα προδικαστικά ερωτήματα

Η υπόθεση C-562/21 PPU

9 Το αιτούν δικαστήριο, Rechtbank Amsterdam (πλημμελειοδικείο Άμστερνταμ, Κάτω Χώρες), επελήφθη αιτήσεως για την εκτέλεση ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, το οποίο εκδόθηκε στις 6 Απριλίου 2021 από το Sąd Okręgowy w Lublinie (περιφερειακό δικαστήριο Lublin). Με το εν λόγω ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης ζητήθηκε η σύλληψη και παράδοση Πολωνού υπηκόου προς εκτέλεση διετούς στερητικής της ελευθερίας ποινής, η οποία του είχε επιβληθεί με αμετάκλητη απόφαση της 30ής Ιουνίου 2020 για τα εγκλήματα της εκβίασης και της απειλής βίας.

10 Ο ενδιαφερόμενος δεν συγκατατέθηκε στην παράδοσή του στη Δημοκρατία της Πολωνίας. Επί του παρόντος τελεί υπό προσωρινή κράτηση στις Κάτω Χώρες, έως την έκδοση της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου σχετικά με την παράδοσή του.

11 Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι δεν εντόπισε κανέναν λόγο για τον οποίο θα μπορούσε να μην επιτρέψει την παράδοση, πλην του αναφερόμενου στο υποβληθέν στο Δικαστήριο προδικαστικό ερώτημα.

12 Το αιτούν δικαστήριο θεωρεί ότι, από το έτος 2017, υπάρχουν συστημικές ή γενικευμένες πλημμέλειες οι οποίες επηρεάζουν την ανεξαρτησία της δικαστικής εξουσίας στο κράτος μέλος έκδοσης. Οι πλημμέλειες αυτές, οι οποίες υπήρχαν ήδη κατά τον χρόνο έκδοσης του μνημονευόμενου στη σκέψη 9 της παρούσας απόφασης ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, έχουν έκτοτε επιδεινωθεί. Κατά το εν λόγω δικαστήριο, συντρέχει επομένως πραγματικός κίνδυνος, σε περίπτωση παράδοσης του εκζητούμενου προσώπου στο κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος, να προσβληθεί το θεμελιώδες δικαίωμά του σε δίκαιη δίκη, το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 47, δεύτερο εδάφιο, του Χάρτη.

13 Κατά το αιτούν δικαστήριο, οι εν λόγω πλημμέλειες επηρεάζουν, μεταξύ άλλων, το θεμελιώδες δικαίωμα σε δικαστήριο που έχει προηγουμένως συσταθεί νομίμως, δικαίωμα το οποίο κατοχυρώνεται στην ως άνω διάταξη.

14 Το αιτούν δικαστήριο θεωρεί ότι οι πλημμέλειες αυτές οφείλονται, μεταξύ άλλων, στον ustawa o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (νόμο για την τροποποίηση του νόμου περί του Εθνικού Δικαστικού Συμβουλίου και ορισμένων άλλων νόμων), της 8ης Δεκεμβρίου 2017 (Dz. U. 2018, σημείο 3) (στο εξής: νόμος της 8ης Δεκεμβρίου 2017), ο οποίος τέθηκε σε ισχύ στις 17 Ιανουαρίου 2018, και, ειδικότερα, στον ρόλο του Krajowa Rada Sądownictwa (Εθνικού Δικαστικού Συμβουλίου, Πολωνία) (στο εξής: KRS) όσον αφορά τον διορισμό των μελών της δικαστικής εξουσίας στην Πολωνία.

15 Συναφώς, το αιτούν δικαστήριο παραπέμπει στην απόφαση του Sąd Najwyższy (Ανωτάτου Δικαστηρίου, Πολωνία) της 23ης Ιανουαρίου 2020, στην οποία το τελευταίο αυτό δικαστήριο διαπίστωσε ότι το KRS, δεδομένου ότι από την έναρξη ισχύος του νόμου της 8ης Δεκεμβρίου 2017 υπάγεται απευθείας στις πολιτικές αρχές, δεν είναι ανεξάρτητο όργανο. Η έλλειψη ανεξαρτησίας του επιφέρει πλημμέλειες στη διαδικασία διορισμού των δικαστών. Όσον αφορά τα δικαστήρια πλην του Sąd Najwyższy (Ανωτάτου Δικαστηρίου), από την εν λόγω απόφαση προκύπτει ότι η συγκρότηση ενός δικαστικού σχηματισμού είναι πλημμελής, κατά την έννοια του Kodeks postępowania karnego (πολωνικού κώδικα ποινικής δικονομίας), όταν στη σύνθεσή του μετέχει πρόσωπο το οποίο διορίστηκε ως δικαστής κατόπιν προτάσεως του KRS, σύμφωνα με τη νομοθεσία που τέθηκε σε ισχύ στις 17 Ιανουαρίου 2018, καθόσον η εν λόγω πλημμέλεια συνεπάγεται, υπό τις εκάστοτε περιστάσεις, την παραβίαση των εγγυήσεων της ανεξαρτησίας και της αμεροληψίας, κατά την έννοια του πολωνικού Συντάγματος, του άρθρου 47 του Χάρτη και του άρθρου 6 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, η οποία υπογράφηκε στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950 (στο εξής: ΕΣΔΑ).

16 Το αιτούν δικαστήριο παραπέμπει επίσης στην απόφαση της 15ης Ιουλίου 2021, Επιτροπή κατά Πολωνίας (Πειθαρχικό καθεστώς των δικαστών) (C-791/19, EU:C:2021:596, σκέψεις 108 και 110).

17 Το αιτούν δικαστήριο αναφέρει επίσης ότι περιήλθε σε γνώση του κατάλογος ο οποίος καταρτίστηκε στις 25 Ιανουαρίου 2020 και ο οποίος περιλαμβάνει τα ονόματα 384 δικαστών, διορισθέντων κατόπιν προτάσεως του KRS από την έναρξη ισχύος του νόμου της 8ης Δεκεμβρίου 2017. Είναι δε πιθανόν ο αριθμός των διορισμών αυτών να έχει έκτοτε αυξηθεί.

18 Υπό τις συνθήκες αυτές, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι συντρέχει πραγματικός κίνδυνος να έχουν μετάσχει στην εις βάρος του ενδιαφερομένου ποινική διαδικασία ένας ή περισσότεροι δικαστές που διορίσθηκαν κατόπιν προτάσεως του KRS από την έναρξη ισχύος του νόμου της 8ης Δεκεμβρίου 2017.

19 Συναφώς, το αιτούν δικαστήριο εκθέτει ότι από τις 14 Φεβρουαρίου 2020 ο ενδιαφερόμενος δεν δύναται να αμφισβητήσει αποτελεσματικά το κύρος του διορισμού δικαστή ή τη νομιμότητα της άσκησης των δικαιοδοτικών καθηκόντων του τελευταίου. Συγκεκριμένα, βάσει του ustawa o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw (νόμου για την τροποποίηση του νόμου περί οργανώσεως των τακτικών δικαστηρίων, του νόμου περί του Ανωτάτου Δικαστηρίου και ορισμένων άλλων νόμων), της 20ής Δεκεμβρίου 2019 (Dz. U. 2020, σημείο 190), ο οποίος τέθηκε σε ισχύ στις 14 Φεβρουαρίου 2020, δεν επιτρέπεται στα πολωνικά δικαστήρια να εξετάζουν τέτοια ζητήματα.

20 Πέραν τούτου, το αιτούν δικαστήριο υπογραμμίζει ότι το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου έχει κρίνει ότι το δικαίωμα σε «νομίμως [λειτουργούν]» δικαστήριο, όπως κατοχυρώνεται στο άρθρο 6, παράγραφος 1, της ΕΣΔΑ, μολονότι συνιστά αυτοτελές δικαίωμα, διατηρεί εντούτοις στενή σχέση με τις προβλεπόμενες στη συγκεκριμένη διάταξη εγγυήσεις της ανεξαρτησίας και της αμεροληψίας. Το αιτούν δικαστήριο παραπέμπει συναφώς στα κριτήρια που διατυπώνονται στη νομολογία του ΕΔΔΑ προκειμένου να κρίνει αν οι διαπιστωθείσες στη διαδικασία διορισμού των δικαστών πλημμέλειες συνιστούν προσβολή του δικαιώματος σε νομίμως λειτουργούν δικαστήριο, κατά την έννοια του άρθρου 6, παράγραφος 1, της ΕΣΔΑ (αποφάσεις του ΕΔΔΑ της 1ης Δεκεμβρίου 2020, Ástráðsson κατά Ισλανδίας, CE:ECHR:2020:1201JUD002637418, § 243 έως 252, και της 22ας Ιουλίου 2021, Reczkowicz κατά Πολωνίας, CE:ECHR:2021:0722JUD004344719, § 221 έως 224).

21 Το αιτούν δικαστήριο διερωτάται αν τα εν λόγω κριτήρια πρέπει επίσης να εφαρμόζονται και στο πλαίσιο εκτέλεσης ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης το οποίο εκδόθηκε με σκοπό την εκτέλεση στερητικής της ελευθερίας ποινής ή στερητικού της ελευθερίας μέτρου.

22 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Rechtbank Amsterdam (πλημμελειοδικείο Άμστερνταμ) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Ποιο κριτήριο πρέπει να εφαρμόσει δικαστήριο το οποίο καλείται να αποφανθεί σχετικά με την [εκτέλεση ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης] ενόψει της εκτέλεσης αμετάκλητης στερητικής της ελευθερίας ποινής ή αμετάκλητου στερητικού της ελευθερίας μέτρου, όταν εξετάζει αν, στο κράτος μέλος έκδοσης, προσεβλήθη το δικαίωμα σε δικαστήριο που έχει προηγουμένως συσταθεί νομίμως στο πλαίσιο της δίκης που είχε ως αποτέλεσμα την έκδοση της καταδικαστικής απόφασης εις βάρος του εκζητούμενου προσώπου, τη στιγμή που, στο εν λόγω κράτος μέλος, δεν υφίσταται αποτελεσματική δικαστική προσφυγή κατά ενδεχόμενης προσβολής του εν λόγω δικαιώματος;»

Η υπόθεση C-563/21 PPU

23 Το αιτούν δικαστήριο επελήφθη επίσης αιτήσεως για την εκτέλεση ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, το οποίο εκδόθηκε στις 7 Απριλίου 2021 από το Sąd Okręgowy w Zielonej Górze (περιφερειακό δικαστήριο Zielona Góra). Με το εν λόγω ένταλμα ζητήθηκε η σύλληψη και παράδοση Πολωνού υπηκόου με σκοπό την άσκηση ποινικής δίωξης.

24 Ο ενδιαφερόμενος, ο οποίος δεν συγκατατέθηκε στην παράδοσή του στη Δημοκρατία της Πολωνίας, τελεί υπό προσωρινή κράτηση στις Κάτω Χώρες, έως την έκδοση της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου σχετικά με την παράδοσή του.

25 Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι δεν εντόπισε κανέναν λόγο για τον οποίο θα μπορούσε να μην επιτρέψει την παράδοση, πλην του αναφερομένου στα προδικαστικά ερωτήματα που υποβλήθηκαν στο πλαίσιο της συγκεκριμένης υπόθεσης.

26 Το ως άνω δικαστήριο επικαλείται τους ίδιους λόγους με τους μνημονευόμενους στις σκέψεις 12 έως 17 της παρούσας απόφασης, τους οποίους παραθέτει στην αίτηση προδικαστικής αποφάσεως που αποτελεί το αντικείμενο της υποθέσεως C-562/21 PPU, και βάσει των οποίων θεωρεί ότι οι συστημικές ή γενικευμένες πλημμέλειες που επηρεάζουν την ανεξαρτησία της

δικαστικής εξουσίας στο κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος έχουν επιπτώσεις, μεταξύ άλλων, στο θεμελιώδες δικαίωμα του ενδιαφερομένου σε δικαστήριο που έχει προηγουμένως συσταθεί νομίμως, δικαίωμα το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 47, δεύτερο εδάφιο, του Χάρτη.

27 Όσον αφορά την κατάσταση του εκζητούμενου στην υπόθεση C-563/21 PPU προσώπου, το αιτούν δικαστήριο θεωρεί ότι, αν επιτραπεί η παράδοσή του στην Δημοκρατία της Πολωνίας με σκοπό την άσκηση ποινικής δίωξης, συντρέχει πραγματικός κίνδυνος να κληθούν να δικάσουν την ποινική υπόθεσή του ένας ή περισσότεροι εκ των δικαστών που διορίσθηκαν κατόπιν προτάσεως του KRS μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του μνημονευόμενου στη σκέψη 14 της παρούσας απόφασης νόμου της 8ης Δεκεμβρίου 2017.

28 Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι πρόσωπο του οποίου ζητείται η παράδοση προς τον σκοπό της άσκησης ποινικής δίωξης αδυνατεί στην πράξη να επικαλεστεί εξατομικευμένα πλημμέλειες κατά τον διορισμό ενός ή περισσότερων δικαστών οι οποίοι θα κληθούν να δικάσουν την ποινική υπόθεσή του. Συγκεκριμένα, αντιθέτως με ό,τι συμβαίνει στην περίπτωση προσώπου του οποίου η παράδοση ζητείται προς εκτέλεση στερητικής της ελευθερίας ποινής ή στερητικού της ελευθερίας μέτρου, όπως στην υπόθεση C-562/21 PPU, ένα πρόσωπο του οποίου ζητείται η παράδοση με σκοπό την άσκηση ποινικής δίωξης δεν είναι σε θέση να φέρει σε γνώση της δικαστικής αρχής εκτέλεσης του εντάλματος τη σύνθεση του δικαστικού σχηματισμού που θα κληθεί να δικάσει την υπόθεσή του μετά την παράδοση, λόγω της τυχαίας ανάθεσης των υποθέσεων στα πολωνικά δικαστήρια. Πέραν τούτου, λόγω του ότι στις 14 Φεβρουαρίου 2020 τέθηκε σε ισχύ ο μνημονευόμενος στη σκέψη 19 της παρούσας απόφασης νόμος της 20ής Δεκεμβρίου 2019, το εκζητούμενο πρόσωπο δεν δύναται, μετά την παράδοσή του στη Δημοκρατία της Πολωνίας, να αμφισβητήσει αποτελεσματικά το κύρος του διορισμού δικαστή ή τη νομιμότητα της άσκησης των δικαιοδοτικών καθηκόντων του τελευταίου.

29 Εξάλλου, όσον αφορά τη μνημονευόμενη στη σκέψη 20 της παρούσας αποφάσεως νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται αν τα κριτήρια που εφαρμόστηκαν από το εν λόγω δικαιοδοτικό όργανο για την εκτίμηση του κατά πόσον οι πλημμέλειες που διαπιστώθηκαν στη διαδικασία διορισμού των δικαστών συνιστούν προσβολή του δικαιώματος σε νομίμως λειτουργούν δικαστήριο, κατά την έννοια του άρθρου 6, παράγραφος 1, της ΕΣΔΑ, πρέπει επίσης να εφαρμόζονται και στο πλαίσιο της εκτελέσεως ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης για την άσκηση ποινικής δίωξης.

30 Τέλος, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται κατά πόσον τα κριτήρια τα οποία διατυπώθηκαν στην απόφαση της 25ης Ιουλίου 2018, Minister for Justice and Equality (Ελλείψεις του δικαστικού συστήματος) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586), και επιβεβαιώθηκαν με την απόφαση της 17ης Δεκεμβρίου 2020, Openbaar Ministerie (Ανεξαρτησία της δικαστικής αρχής εκδόσεως του εντάλματος) (C-354/20 PPU και C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033), έχουν εφαρμογή στο πλαίσιο της εκτίμησης του ζητήματος αν ο ενδιαφερόμενος διατρέχει, σε περίπτωση παράδοσης, πραγματικό κίνδυνο προσβολής του θεμελιώδους δικαιώματός του σε δικαστήριο που έχει προηγουμένως συσταθεί νομίμως και, σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, πώς πρέπει τα κριτήρια αυτά να εφαρμοστούν.

31 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Rechtbank Amsterdam (πλημμελειοδικείο Άμστερνταμ) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Πρέπει να εφαρμόζεται το κριτήριο που τέθηκε με την απόφαση της 25ης Ιουλίου 2018, Minister for Justice and Equality (Ελλείψεις του δικαστικού συστήματος) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586), και επιβεβαιώθηκε με την απόφαση της 17ης Δεκεμβρίου 2020, Openbaar Ministerie (Ανεξαρτησία της δικαστικής αρχής εκδόσεως του εντάλματος) (C-354/20 PPU και C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033), όταν υφίσταται πραγματικός κίνδυνος το ενδιαφερόμενο πρόσωπο να δικαστεί από δικαστήριο το οποίο δεν έχει προηγουμένως συσταθεί νομίμως;

2) Πρέπει να εφαρμόζεται το κριτήριο που τέθηκε με την απόφαση της 25ης Ιουλίου 2018, Minister for Justice and Equality (Ελλείψεις του δικαστικού συστήματος) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586), και επιβεβαιώθηκε με την απόφαση της 17ης Δεκεμβρίου 2020, Openbaar Ministerie (Ανεξαρτησία της δικαστικής αρχής εκδόσεως του εντάλματος) (C-354/20 PPU και C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033), όταν εκζητούμενο πρόσωπο το οποίο βάλλει κατά της παράδοσής του δεν πληροί το εν λόγω κριτήριο, καθότι δεν είναι δυνατόν να εξακριβωθεί, κατά τον συγκεκριμένο χρόνο, η σύνθεση των δικαστηρίων από τα οποία θα δικαστεί, λόγω της τυχαίας ανάθεσης των υποθέσεων;

3) Συνιστά η έλλειψη αποτελεσματικής προσφυγής για την αμφισβήτηση του κύρους του διορισμού των δικαστών στην Πολωνία, υπό συνθήκες στις οποίες προκύπτει ότι το εκζητούμενο πρόσωπο δεν μπορεί να αποδείξει, κατά τον συγκεκριμένο χρόνο, ότι τα δικαστήρια από τα οποία θα δικαστεί θα απαρτίζονται από μη εγκύρως διορισμένα πρόσωπα, προσβολή ουσιώδους στοιχείου του δικαιώματος σε δίκαιη δίκη, η οποία συνεπάγεται την υποχρέωση του κράτους μέλους εκτέλεσης να αρνηθεί την παράδοση του εκζητούμενου προσώπου;»

Η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου

32 Το αιτούν δικαστήριο ζήτησε να εξεταστούν οι αιτήσεις προδικαστικής αποφάσεως με την επείγουσα διαδικασία του άρθρου 107 του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου.

33 Προς στήριξη του αιτήματός του, το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι τα υποβληθέντα προδικαστικά ερωτήματα αφορούν ζήτημα το οποίο εμπίπτει στον τίτλο V του τρίτου μέρους της Συνθήκης ΛΕΕ, ότι ο X και ο Y στερούνται επί του παρόντος την ελευθερία τους και ότι η απάντηση του Δικαστηρίου στα εν λόγω ερωτήματα θα επηρεάσει άμεσα και καθοριστικά τη διάρκεια της κράτησής τους.

34 Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το γεγονός ότι ο ενδιαφερόμενος στην υπόθεση της κύριας δίκης στερείται την ελευθερία του και ότι η συνέχιση της κράτησής του εξαρτάται από την επίλυση της διαφοράς της κύριας δίκης [απόφαση της 26ης Οκτωβρίου 2021, Openbaar Ministerie (Δικαίωμα ακρόασης από τη δικαστική αρχή εκτέλεσης), C-428/21 PPU και C-429/21 PPU, EU:C:2021:876, σκέψη 32 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

35 Εν προκειμένω, όπως προκύπτει από τις αποφάσεις περί παραπομπής, οι ενδιαφερόμενοι έχουν τεθεί επί του παρόντος υπό προσωρινή κράτηση και η απάντηση του Δικαστηρίου στα υποβληθέντα προδικαστικά ερωτήματα θα επηρεάσει άμεσα και καθοριστικά τη διάρκεια της κράτησής τους.

36 Υπό τις συνθήκες αυτές, το πρώτο τμήμα του Δικαστηρίου, κατόπιν προτάσεως του εισηγητή δικαστή και αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, αποφάσισε στις 29 Σεπτεμβρίου 2021 να δεχθεί τα αιτήματα του αιτούντος δικαστηρίου περί υπαγωγής των υπό κρίση αιτήσεων προδικαστικής αποφάσεως στην επείγουσα προδικαστική διαδικασία.

37 Το πρώτο τμήμα του Δικαστηρίου αποφάσισε, επίσης, την αναπομπή των υποθέσεων C-562/21 PPU και C-563/21 PPU ενώπιον του Δικαστηρίου προκειμένου να ανατεθεί η εκδίκασή τους στο τμήμα μείζονος συνθέσεως.

38 Με απόφαση του προέδρου του πρώτου τμήματος του Δικαστηρίου της 29ης Σεπτεμβρίου 2021, αποφασίστηκε η συνεκδίκαση των υποθέσεων C-562/21 PPU και C-563/21 PPU προς διευκόλυνση της έγγραφης και της προφορικής διαδικασίας και προς έκδοση κοινής απόφασης.

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

39 Με το μοναδικό προδικαστικό ερώτημα στην υπόθεση C-562/21 PPU και με τα τρία προδικαστικά ερωτήματα στην υπόθεση C-563/21 PPU, τα οποία πρέπει να εξεταστούν από κοινού, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί αν το άρθρο 1, παράγραφοι 2 και 3, της απόφασης-πλαισίου 2002/584 έχει την έννοια ότι η δικαστική αρχή εκτέλεσης που καλείται να αποφασίσει για την παράδοση προσώπου σε βάρος του οποίου έχει εκδοθεί ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης, σε περίπτωση που έχει στη διάθεσή της στοιχεία τα οποία μαρτυρούν την ύπαρξη συστημικών ή γενικευμένων πλημμελειών όσον αφορά την ανεξαρτησία της δικαστικής εξουσίας στο κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος, ιδίως όσον αφορά τη διαδικασία διορισμού των δικαστικών λειτουργών, μπορεί να αρνηθεί την παράδοση με την αιτιολογία ότι, αν την επιτρέψει, συντρέχει πραγματικός κίνδυνος προσβολής του θεμελιώδους δικαιώματος του εν λόγω προσώπου σε δίκαιη δίκη ενώπιον δικαστηρίου που έχει προηγουμένως συσταθεί νομίμως, δικαίωμα το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 47, δεύτερο εδάφιο, του Χάρτη, εφόσον:

– στο πλαίσιο ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης που εκδόθηκε με σκοπό την εκτέλεση στερητικής της ελευθερίας ποινής ή στερητικού της ελευθερίας μέτρου ασφαλείας, δεν υφίσταται αποτελεσματικό μέσο ένδικης προσφυγής κατά ενδεχόμενης προσβολής του εν λόγω θεμελιώδους δικαιώματος που χώρησε κατά τη διαδικασία που κατέληξε στην έκδοση καταδικαστικής απόφασης εις βάρος του εκζητούμενου προσώπου, και

– στο πλαίσιο ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης που εκδόθηκε με σκοπό την άσκηση ποινικής δίωξης, ο ενδιαφερόμενος δεν δύναται να εξακριβώσει, κατά τον χρόνο της παράδοσής του, τη σύνθεση των δικαστικών σχηματισμών από τους οποίους θα δικαστεί, λόγω της τυχαίας ανάθεσης των υποθέσεων στα οικεία δικαστήρια, και στο κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος δεν υφίσταται αποτελεσματικό μέσο προσφυγής ώστε να προσβάλει το κύρος του διορισμού των δικαστών.

Προκαταρκτικές παρατηρήσεις

40 Υπενθυμίζεται, κατ' αρχάς, ότι τόσο η αρχή της αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ των κρατών μελών όσο και η αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης, η οποία εδράζεται με τη σειρά της στην αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των κρατών μελών, έχουν θεμελιώδη σημασία στο δίκαιο της Ένωσης, δεδομένου ότι καθιστούν δυνατή τη δημιουργία και τη διατήρηση ενός χώρου χωρίς εσωτερικά σύνορα. Ειδικότερα, η αρχή της αμοιβαίας εμπιστοσύνης, όσον αφορά μεταξύ άλλων τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, επιβάλλει σε κάθε κράτος μέλος να δέχεται, πλην εξαιρετικών περιστάσεων, ότι όλα τα άλλα κράτη μέλη τηρούν το δίκαιο της Ένωσης, ιδίως δε ότι σέβονται τα αναγνωρισμένα από το δίκαιο της Ένωσης θεμελιώδη δικαιώματα [απόφαση της 26ης Οκτωβρίου 2021, Openbaar Ministerie (Δικαίωμα ακρόασης από τη δικαστική αρχή εκτέλεσης), C-428/21 PPU και C-429/21 PPU, EU:C:2021:876, σκέψη 37 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

41 Ειδικότερα, τα κράτη μέλη, όταν θέτουν σε εφαρμογή το δίκαιο της Ένωσης, είναι δυνατό να υποχρεωθούν, δυνάμει του δικαίου αυτού, να θεωρήσουν δεδομένο τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων από τα λοιπά κράτη μέλη, με αποτέλεσμα να μην έχουν τη δυνατότητα όχι μόνο να απαιτήσουν από κάποιο άλλο κράτος μέλος να εφαρμόσει εθνικό επίπεδο προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων υψηλότερο από το επίπεδο προστασίας που εγγυάται το δίκαιο της Ένωσης, αλλά επίσης, πλην εξαιρετικών περιπτώσεων, να ελέγχουν αν το άλλο κράτος μέλος έχει πράγματι σεβαστεί, σε μια συγκεκριμένη περίπτωση, τα θεμελιώδη δικαιώματα που κατοχυρώνει η Ένωση [γνωμοδότηση 2/13 (Προσχώρηση της Ένωσης στην ΕΣΔΑ), της 18ης Δεκεμβρίου 2014, EU:C:2014:2454, σκέψη 192].

42 Στο πλαίσιο αυτό, η απόφαση-πλαίσιο 2002/584 κατατείνει, μέσω της καθιέρωσης ενός απλουστευμένου και αποτελεσματικού συστήματος παράδοσης των καταδικασθέντων ή υπόπτων για παραβάσεις της ποινικής νομοθεσίας, στη διευκόλυνση και στην επιτάχυνση της δικαστικής συνεργασίας, συμβάλλοντας στην επίτευξη του σκοπού τον οποίο έχει θέσει η Ένωση, να συγκροτήσει δηλαδή χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης επί τη βάσει του υψηλού βαθμού εμπιστοσύνης που πρέπει να υφίσταται μεταξύ των κρατών μελών [απόφαση της 26ης Οκτωβρίου 2021, Openbaar Ministerie (Δικαίωμα ακρόασης από τη δικαστική αρχή εκτέλεσης), C-428/21 PPU και C-429/21 PPU, EU:C:2021:876, σκέψη 38 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

43 Η αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης, η οποία αποτελεί, κατά την αιτιολογική σκέψη 6 της απόφασης-πλαισίου 2002/584, τον «ακρογωνιαίο λίθο» της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις, αποτυπώνεται στο άρθρο 1, παράγραφος 2, της απόφασης-πλαισίου, το οποίο θεσπίζει τον κανόνα κατά τον οποίο τα κράτη μέλη υποχρεούνται να εκτελούν κάθε ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης βάσει της εν λόγω αρχής και σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης-πλαισίου [απόφαση της 26ης Οκτωβρίου 2021, Openbaar Ministerie (Δικαίωμα ακρόασης από τη δικαστική αρχή εκτέλεσης), C-428/21 PPU και C-429/21 PPU, EU:C:2021:876, σκέψη 40 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

44 Ως εκ τούτου, οι δικαστικές αρχές εκτελέσεως μπορούν, κατ' αρχήν, να αρνούνται την εκτέλεση ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης μόνο για τους εξαντλητικώς προβλεπόμενους στην εν λόγω απόφαση-πλαίσιο λόγους μη εκτελέσεως, η δε εκτέλεση μπορεί να εξαρτάται μόνον από τη συνδρομή κάποιας από τις προϋποθέσεις που απαριθμούνται περιοριστικώς στο άρθρο 5 της απόφασης-πλαισίου. Συνεπώς, ενώ η εκτέλεση του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης συνιστά τον κανόνα, η άρνηση εκτελέσεως έχει προβλεφθεί ως εξαίρεση, η οποία πρέπει να ερμηνεύεται στενά [αποφάσεις της 25ης Ιουλίου 2018, Minister for Justice and Equality (Ελλείψεις του

δικαστικού συστήματος), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, σκέψη 41 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, και της 17ης Δεκεμβρίου 2020, Openbaar Ministerie (Ανεξαρτησία της δικαστικής αρχής εκδόσεως του εντάλματος), C-354/20 PPU και C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, σκέψη 37].

45 Τούτου δοθέντος, ο αυξημένος βαθμός εμπιστοσύνης μεταξύ των κρατών μελών, στον οποίο ερείδεται ο μηχανισμός του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, βασίζεται στην παραδοχή ότι τα ποινικά δικαστήρια του κράτους μέλους έκδοσης του εντάλματος τα οποία, μετά την εκτέλεσή του, οφείλουν να ασκήσουν ποινική δίωξη ή να επιβάλουν ποινή ή μέτρο ασφαλείας στερητικά της ελευθερίας, καθώς και να επιληφθούν της ποινικής διαδικασίας επί της ουσίας, πληρούν τις προδιαγραφές οι οποίες είναι σύμφυτες με το θεμελιώδες δικαίωμα σε δίκαιη δίκη και οι οποίες κατοχυρώνονται στο άρθρο 47, δεύτερο εδάφιο, του Χάρτη [πρβλ. απόφαση της 25ης Ιουλίου 2018, Minister for Justice and Equality (Ελλείψεις του δικαστικού συστήματος), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, σκέψη 58]. Το θεμελιώδες αυτό δικαίωμα είναι, πράγματι, κεφαλαιώδους σημασίας για τη διασφάλιση της προστασίας του συνόλου των δικαιωμάτων των οποίων απολαύουν οι πολίτες βάσει του δικαίου της Ένωσης και για την προάσπιση των κοινών αξιών των κρατών μελών που μνημονεύονται στο άρθρο 2 ΣΕΕ, ιδίως δε της αξίας του κράτους δικαίου [πρβλ. απόφαση της 17ης Δεκεμβρίου 2020, Openbaar Ministerie (Ανεξαρτησία της δικαστικής αρχής εκδόσεως του εντάλματος), C-354/20 PPU και C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, σκέψη 39 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

46 Υπό τις συνθήκες αυτές, μολονότι κάθε κράτος μέλος πρωτίστως οφείλει, προκειμένου να διασφαλίζει την πλήρη εφαρμογή των αρχών της αμοιβαίας εμπιστοσύνης και αναγνωρίσεως στις οποίες στηρίζεται η λειτουργία του εν λόγω μηχανισμού, να εγγυάται, υπό τον τελικό έλεγχο του Δικαστηρίου, την τήρηση των επιταγών οι οποίες είναι σύμφυτες με το ως άνω θεμελιώδες δικαίωμα, απέχοντας από κάθε μέτρο δυνάμενο να το προσβάλει [πρβλ. απόφαση της 17ης Δεκεμβρίου 2020, Openbaar Ministerie (Ανεξαρτησία της δικαστικής αρχής εκδόσεως του εντάλματος), C-354/20 PPU και C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, σκέψη 40], η ύπαρξη πραγματικού κινδύνου να υποστεί το πρόσωπο σε βάρος του οποίου έχει εκδοθεί ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης, σε περίπτωση παραδόσεώς του στην εκδούσα το ένταλμα δικαστική αρχή, προσβολή του ίδιου αυτού θεμελιώδους δικαιώματός του επιτρέπει στη δικαστική αρχή εκτελέσεως την κατ' εξαίρεση άρνηση εκτελέσεως του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, δυνάμει του άρθρου 1, παράγραφος 3, της εν λόγω απόφασης-πλαισίου [πρβλ. απόφαση της 25ης Ιουλίου 2018, Minister for Justice and Equality (Ελλείψεις του δικαστικού συστήματος), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, σκέψη 59].

47 Το Δικαστήριο έχει επίσης υπογραμμίσει ότι η απόφαση-πλαίσιο 2002/584, εξεταζόμενη υπό το πρίσμα των διατάξεων του Χάρτη, δεν μπορεί να ερμηνεύεται κατά τρόπον ώστε να θίγεται η αποτελεσματικότητα του συστήματος δικαστικής συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών, ένα από τα ουσιώδη στοιχεία του οποίου αποτελεί το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης, όπως αυτό προβλέπεται από τον νομοθέτη της Ένωσης [απόφαση της 26ης Οκτωβρίου 2021, Openbaar Ministerie (Δικαίωμα ακρόασης από τη δικαστική αρχή εκτέλεσης), C-428/21 PPU και C-429/21 PPU, EU:C:2021:876, σκέψη 43 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

48 Το Δικαστήριο έχει κρίνει επομένως ότι, προκειμένου ιδίως να διασφαλιστεί ότι δεν θα παρακωλυθεί πλήρως η λειτουργία του μηχανισμού του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, η υποχρέωση καλόπιστης συνεργασίας, την οποία καθιερώνει το άρθρο 4, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, ΣΕΕ, πρέπει να αποτελεί τη βάση της συνεργασίας μεταξύ των δικαστικών αρχών εκτέλεσης και των δικαστικών αρχών έκδοσης. Η αρχή της καλόπιστης συνεργασίας συνεπάγεται, μεταξύ άλλων, ότι τα κράτη μέλη εκπληρώνουν τα εκ των Συνθηκών καθήκοντα

βάσει αμοιβαίου σεβασμού και αμοιβαίας συνεργασίας [απόφαση της 26ης Οκτωβρίου 2021, Openbaar Ministerie (Δικαίωμα ακρόασης από τη δικαστική αρχή εκτέλεσης), C-428/21 PPU και C-429/21 PPU, EU:C:2021:876, σκέψη 44 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

49 Τέλος, και σε συνέχεια των προεκτεθέντων, οι δικαστικές αρχές έκδοσης και εκτέλεσης υποχρεούνται, προκειμένου να διασφαλίζουν την αποτελεσματική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις, να κάνουν πλήρη χρήση των μέτρων που προβλέπονται, μεταξύ άλλων, στο άρθρο 8, παράγραφος 1, και στο άρθρο 15 της απόφασης-πλαισίου 2002/584 κατά τρόπον ώστε να προάγεται η αμοιβαία εμπιστοσύνη βάσει της συνεργασίας αυτής [απόφαση της 6ης Δεκεμβρίου 2018, ΙΚ (Εκτέλεση παρεπόμενης ποινής), C-551/18 PPU, EU:C:2018:991, σκέψη 63 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

Επί των προϋποθέσεων υπό τις οποίες η δικαστική αρχή εκτέλεσης μπορεί να αρνηθεί, βάσει του άρθρου 1, παράγραφος 3, της απόφασης-πλαισίου 2002/584, την παράδοση προσώπου σε βάρος του οποίου έχει εκδοθεί ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης, με την αιτιολογία ότι, σε περίπτωση παράδοσης στη δικαστική αρχή έκδοσης του εντάλματος, υφίσταται πραγματικός κίνδυνος προσβολής του θεμελιώδους δικαιώματος του εν λόγω προσώπου σε δίκαιη δίκη ενώπιον δικαστηρίου που έχει προηγουμένως συσταθεί νομίμως

50 Υπό το φως, μεταξύ άλλων, των υπομνησθέντων στις σκέψεις 40 έως 46 της παρούσας αποφάσεως, το Δικαστήριο έκρινε, όσον αφορά το άρθρο 1, παράγραφος 3, της απόφασης-πλαισίου 2002/584, ότι, σε περίπτωση κατά την οποία η δικαστική αρχή εκτελέσεως που καλείται να αποφασίσει για την παράδοση προσώπου σε βάρος του οποίου έχει εκδοθεί ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης έχει στη διάθεσή της στοιχεία καταδεικνύοντα την ύπαρξη συστημικών ή γενικευμένων πλημμελειών όσον αφορά την ανεξαρτησία της δικαστικής εξουσίας στο κράτος μέλος εκδόσεως του εντάλματος σύλληψης, η εν λόγω αρχή δεν δύναται μολαταύτα να πιθανολογήσει ότι υφίστανται σοβαροί και αποδεδειγμένοι λόγοι για να θεωρηθεί ότι, σε περίπτωση παραδόσεως στο τελευταίο αυτό κράτος μέλος, το πρόσωπο αυτό θα διατρέξει πραγματικό κίνδυνο προσβολής του θεμελιώδους δικαιώματός του σε δίκαιη δίκη, χωρίς να προβεί σε συγκεκριμένο και ακριβή έλεγχο λαμβανομένων υπόψη, μεταξύ άλλων, της προσωπικής καταστάσεως του εν λόγω προσώπου, της φύσεως της επίμαχης αξιόποινης πράξεως και του πραγματικού πλαισίου στο οποίο εντάσσεται η έκδοση του εντάλματος και το οποίο μπορεί να περιλαμβάνει στοιχεία όπως δηλώσεις ή πράξεις δημοσίων αρχών που δύνανται να επηρεάσουν τη μεταχείριση της οποίας θα τύχει συγκεκριμένη ατομική περίπτωση [πρβλ. απόφαση της 17ης Δεκεμβρίου 2020, Openbaar Ministerie (Ανεξαρτησία της δικαστικής αρχής εκδόσεως του εντάλματος), C-354/20 PPU και C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, σκέψη 69].

51 Συνεπώς, πληροφορίες για την ύπαρξη ή επιδείνωση συστημικών ή γενικευμένων πλημμελειών όσον αφορά την ανεξαρτησία της δικαστικής εξουσίας σε κράτος μέλος δεν αρκούν, αφ' εαυτών, για να δικαιολογήσουν την άρνηση εκτελέσεως τέτοιου εντάλματος εκδοθέντος από δικαστική αρχή του εν λόγω κράτους μέλους [πρβλ. απόφαση της 17ης Δεκεμβρίου 2020, Openbaar Ministerie (Ανεξαρτησία της δικαστικής αρχής εκδόσεως του εντάλματος), C-354/20 PPU και C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, σκέψη 63].

52 Στο πλαίσιο της εξέτασης σε δύο στάδια, η οποία μνημονεύεται στη σκέψη 50 της παρούσας απόφασης και διατυπώθηκε για πρώτη φορά, όσον αφορά το άρθρο 47, δεύτερο εδάφιο, του Χάρτη, στην απόφαση της 25ης Ιουλίου 2018, Minister for Justice and Equality (Ελλείψεις του δικαστικού συστήματος) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, σκέψεις 47 έως 75), η δικαστική αρχή εκτελέσεως οφείλει, σε πρώτο στάδιο, να εξετάσει αν υφίστανται αντικειμενικά, αξιόπιστα, συγκεκριμένα και δεόντως επικαιροποιημένα στοιχεία καταδεικνύοντα την ύπαρξη πραγματικού

κινδύνου προσβολής, στο κράτος μέλος εκδόσεως του εντάλματος, του θεμελιώδους δικαιώματος σε δίκαιη δίκη, το οποίο κατοχυρώνεται στην ως άνω διάταξη, λόγω συστημικών ή γενικευμένων πλημμελειών όσον αφορά την ανεξαρτησία της δικαστικής εξουσίας του εν λόγω κράτους μέλους [απόφαση της 17ης Δεκεμβρίου 2020, Openbaar Ministerie (Ανεξαρτησία της δικαστικής αρχής εκδόσεως του εντάλματος), C-354/20 PPU και C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, σκέψη 54 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

53 Σε δεύτερο στάδιο, η δικαστική αρχή εκτελέσεως πρέπει να διακριβώσει, κατά τρόπο συγκεκριμένο και ακριβή, σε ποιο βαθμό οι διαπιστωθείσες κατά το πρώτο στάδιο πλημμέλειες ενδέχεται να έχουν αντίκτυπο στα δικαστήρια του εν λόγω κράτους μέλους που είναι αρμόδια για τις διαδικασίες οι οποίες θα κινηθούν εις βάρος του ενδιαφερομένου και εάν, λαμβανομένων υπόψη της προσωπικής καταστάσεως αυτού, της φύσεως της αξιόποινης πράξεως για την οποία διώκεται και του πραγματικού πλαισίου στο οποίο εντάσσεται η έκδοση του επίμαχου εντάλματος σύλληψης, καθώς και των πληροφοριών που ενδεχομένως παρέσχε το εν λόγω κράτος μέλος κατ' εφαρμογήν του άρθρου 15, παράγραφος 2, της απόφασης-πλαισίου 2002/584, υφίστανται σοβαροί και αποδεδειγμένοι λόγοι για να θεωρηθεί ότι το πρόσωπο αυτό θα διατρέξει τέτοιο κίνδυνο σε περίπτωση παραδόσεως στο τελευταίο κράτος μέλος [πρβλ. απόφαση της 17ης Δεκεμβρίου 2020, Openbaar Ministerie (Ανεξαρτησία της δικαστικής αρχής εκδόσεως του εντάλματος), C-354/20 PPU και C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, σκέψη 55 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

54 Εν προκειμένω, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται, κατ' ουσίαν, αν η εξέταση σε δύο στάδια, την οποία το Δικαστήριο καθιέρωσε στις αποφάσεις της 25ης Ιουλίου 2018, Minister for Justice and Equality (Ελλείψεις του δικαστικού συστήματος) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586), και της 17ης Δεκεμβρίου 2020, Openbaar Ministerie (Ανεξαρτησία της δικαστικής αρχής εκδόσεως του εντάλματος) (C-354/20 PPU και C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033), εφαρμόζεται, υπό το πρίσμα των εγγυήσεων της ανεξαρτησίας και της αμεροληψίας, οι οποίες είναι σύμφυτες με το θεμελιώδες δικαίωμα σε δίκαιη δίκη το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 47, δεύτερο εδάφιο, του Χάρτη, και στην περίπτωση αμφισβήτησης της σύμφυτης επίσης με το ίδιο θεμελιώδες δικαίωμα εγγύησης που αφορά την εκδίκαση της εκάστοτε υπόθεσης από δικαστήριο που έχει προηγουμένως συσταθεί νομίμως και, σε μια τέτοια περίπτωση, ποιοι είναι οι όροι και τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται συναφώς κατά την εξέταση. Ειδικότερα, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται ως προς το ζήτημα του αντίκτυπου που έχει στην ως άνω εξέταση το γεγονός ότι ένα όργανο όπως το KRS, το οποίο απαρτίζεται ως επί το πλείστον από μέλη τα οποία εκπροσωπούν τη νομοθετική ή την εκτελεστική εξουσία ή έχουν επιλεγεί από τη νομοθετική ή εκτελεστική εξουσία, συμμετέχει στον διορισμό ή στην εξέλιξη της σταδιοδρομίας των μελών της δικαστικής εξουσίας στο κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος.

55 Όσον αφορά τη δυνατότητα να εφαρμοστεί η υπομνησθείσα στις σκέψεις 52 και 53 της παρούσας αποφάσεως εξέταση σε δύο στάδια στην περίπτωση που περιγράφεται στην προηγούμενη σκέψη, υπογραμμίζεται, πρώτον, ο άρρηκτος δεσμός ο οποίος, κατά το ίδιο το γράμμα του άρθρου 47, δεύτερο εδάφιο, του Χάρτη, υφίσταται, υπό το πρίσμα του θεμελιώδους δικαιώματος σε δίκαιη δίκη κατά την έννοια της διάταξης αυτής, μεταξύ των εγγυήσεων ανεξαρτησίας και αμεροληψίας των δικαστών και της πρόσβασης σε δικαστήριο που έχει προηγουμένως συσταθεί νομίμως.

56 Προκύπτει ειδικότερα από τη νομολογία του Δικαστηρίου, η οποία διαμορφώθηκε υπό το φως της νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, ότι το δικαίωμα σε ένα τέτοιο δικαστήριο, το οποίο κατοχυρώνεται τόσο στο άρθρο 6, παράγραφος 1, της ΕΣΔΑ όσο και στο άρθρο 47, δεύτερο εδάφιο, του Χάρτη, συνιστά μεν αυτοτελές δικαίωμα, πλην όμως συνδέεται στενότατα με τα εχέγγυα ανεξαρτησίας και αμεροληψίας που απορρέουν από τις δύο

αυτές διατάξεις. Συγκεκριμένα, μολονότι καθεμία από τις απαιτήσεις των εν λόγω διατάξεων επιδιώκει έναν συγκεκριμένο σκοπό, ο οποίος τις καθιστά ειδικές εγγυήσεις δίκαιης δίκης, όλες σκοπούν την τήρηση των θεμελιωδών αρχών της υπεροχής του δικαίου και της διάκρισης των εξουσιών. Οι απαιτήσεις αυτές θεμελιώνονται στην ανάγκη διαφυλάξεως της εμπιστοσύνης την οποία πρέπει να εμπνέει η δικαστική εξουσία στον πολίτη και της ανεξαρτησίας της εξουσίας αυτής έναντι των άλλων εξουσιών [πρβλ. απόφαση της 6ης Οκτωβρίου 2021, W.Ż. (Τμήμα έκτακτου ελέγχου και δημοσίων υποθέσεων του Ανωτάτου Δικαστηρίου – Διορισμός), C-487/19, EU:C:2021:798, σκέψη 124 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

57 Όσον αφορά, ειδικότερα, τη διαδικασία διορισμού των δικαστών, το Δικαστήριο έχει κρίνει, παραπέμποντας και πάλι στη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, ότι, λαμβανομένων υπόψη των ουσιωδών συνεπειών της εν λόγω διαδικασίας στην εύρυθμη λειτουργία και στη νομιμότητα της δικαστικής εξουσίας σε ένα δημοκρατικό κράτος το οποίο διέπεται από την υπεροχή του δικαίου, η διαδικασία αυτή συνιστά, κατ' ανάγκην, εγγενές στοιχείο της έννοιας του «δικαστηρίου που έχει συσταθεί νομίμως», κατά την έννοια του άρθρου 6, παράγραφος 1, της ΕΣΔΑ, διευκρινιζομένου ότι η ανεξαρτησία ενός δικαστηρίου, κατά την έννοια της διατάξεως αυτής, αξιολογείται με βάση, μεταξύ άλλων, τον τρόπο διορισμού των μελών του [πρβλ. απόφαση της 6ης Οκτωβρίου 2021, W.Ż. (Τμήμα έκτακτου ελέγχου και δημοσίων υποθέσεων του Ανωτάτου Δικαστηρίου – Διορισμός), C-487/19, EU:C:2021:798, σκέψη 125 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

58 Το Δικαστήριο έχει υπογραμμίσει επίσης ότι οι εγγυήσεις περί προσβάσεως σε ανεξάρτητο, αμερόληπτο και προηγουμένως νομίμως συσταθέν δικαστήριο, και ιδίως εκείνες που καθορίζουν την έννοια του δικαστηρίου όπως και τη σύνθεσή του, αποτελούν τον ακρογωνιαίο λίθο του δικαιώματος σε δίκαιη δίκη. Η εξέταση του ζητήματος εάν κάθε δικαστήριο, με την εκάστοτε σύνθεσή του, συνιστά τέτοιο δικαστήριο, όταν ανακύπτει επί του θέματος αυτού σοβαρή αμφιβολία, είναι αναγκαία για την εμπιστοσύνη την οποία οφείλουν να εμπνέουν στους πολίτες τα δικαστήρια μιας δημοκρατικής κοινωνίας [απόφαση της 6ης Οκτωβρίου 2021, W.Ż. (Τμήμα έκτακτου ελέγχου και δημοσίων υποθέσεων του Ανωτάτου Δικαστηρίου – Διορισμός), C-487/19, EU:C:2021:798, σκέψη 126 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

59 Δεύτερον, εάν γινόταν δεκτό ότι είναι δυνατόν δικαστική αρχή εκτέλεσης να απόσχει από την εκτέλεση ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, προβάλλοντας ως αιτιολογία αποκλειστικά και μόνον ένα γεγονός όπως το μνημονευόμενο στη δεύτερη περίοδο της σκέψης 54 της παρούσας απόφασης, τούτο θα οδηγούσε σε ερμηνεία του άρθρου 1, παράγραφος 3, της απόφασης-πλαισίου 2002/584 μη συνάδουσα προς την υπομνησθείσα στις σκέψεις 44 και 46 της παρούσας απόφασης νομολογία του Δικαστηρίου.

60 Κατά τα λοιπά, στο πλαίσιο της ερμηνείας της ως άνω διάταξης, δεν θα πρέπει να διασφαλίζεται μόνον ο σεβασμός των θεμελιωδών δικαιωμάτων των προσώπων των οποίων ζητείται η παράδοση, αλλά θα πρέπει να λαμβάνονται επίσης υπόψη και άλλα συμφέροντα, όπως η ανάγκη σεβασμού, κατά περίπτωση, των θεμελιωδών δικαιωμάτων των θυμάτων των οικείων αξιόποινων πράξεων.

61 Συναφώς, η ύπαρξη δικαιωμάτων τρίτων στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών συνεπάγεται, για τους σκοπούς του μηχανισμού του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, υποχρέωση συνεργασίας του κράτους μέλους εκτέλεσης. Πέραν τούτου, λαμβανομένων υπόψη των ως άνω δικαιωμάτων, η διαπίστωση της ύπαρξης πραγματικού κινδύνου προσβολής του θεμελιώδους δικαιώματος του εκζητούμενου προσώπου σε δίκαιη δίκη, σε περίπτωση παράδοσής του στο κράτος μέλος

έκδοσης του εντάλματος, πρέπει να στηρίζεται σε επαρκή στοιχεία του πραγματικού (πρβλ., επίσης, απόφαση του ΕΔΔΑ της 9ης Ιουλίου 2019, Castaño κατά Βελγίου, CE:ECHR:2019:0709JUD000835117, § 82, 83 και 85).

62 Υπό την ίδια οπτική γωνία, ένας από τους σκοπούς της απόφασης-πλαισίου 2002/584 έγκειται στην καταπολέμηση της ατιμωρησίας. Εάν η ύπαρξη γενικευμένων ή συστημικών πλημμελειών όσον αφορά την ανεξαρτησία της δικαστικής εξουσίας στο κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος αρκούσε, αφ' εαυτής, προκειμένου η δικαστική αρχή εκτέλεσης να έχει την ευχέρεια να μην προβεί στη διαλαμβανόμενη στις σκέψεις 52 και 53 της παρούσας απόφασης εξέταση σε δύο στάδια και να αρνηθεί να εκτελέσει το εκδοθέν από το κράτος μέλος έκδοσης ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης, στηριζόμενη στο άρθρο 1, παράγραφος 3, της εν λόγω απόφασης-πλαισίου, τούτο θα συνεπαγόταν υψηλό κίνδυνο ατιμωρησίας ατόμων τα οποία προσπαθούν να διαφύγουν από τη δικαιοσύνη αφού έχουν καταδικαστεί ή είναι ύποπτα τελέσεως αξιόποινης πράξεως, ενώ δεν υφίστανται συγκεκριμένα στοιχεία από τα οποία να μπορεί να αποδειχθεί ότι υπάρχει πραγματικός κίνδυνος προσβολής του θεμελιώδους δικαιώματός τους σε δίκαιη δίκη, σε περίπτωση παράδοσής τους [πρβλ. απόφαση της 17ης Δεκεμβρίου 2020, Openbaar Ministerie (Ανεξαρτησία της δικαστικής αρχής εκδόσεως του εντάλματος), C-354/20 PPU και C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, σκέψη 64].

63 Τρίτον, η διαλαμβανόμενη στην προηγούμενη σκέψη προσέγγιση θα είχε ως αποτέλεσμα την εν τοις πράγμασι αναστολή της εφαρμογής του μηχανισμού του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης έναντι του εν λόγω κράτους μέλους, κατά παράβαση της αρμοδιότητας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Συμβουλίου ως προς το ζήτημα αυτό.

64 Συγκεκριμένα, όπως υπενθύμισε το Δικαστήριο, η εφαρμογή του εν λόγω μηχανισμού δύναται να ανασταλεί μόνο στην περίπτωση σοβαρής και διαρκούς παραβιάσεως από κράτος μέλος των αρχών που διατυπώνονται στο άρθρο 2 ΣΕΕ, μεταξύ των οποίων καταλέγεται και η αρχή του κράτους δικαίου, παραβίαση η οποία διαπιστώνεται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κατ' εφαρμογήν του άρθρου 7, παράγραφος 2, ΣΕΕ, με τις συνέπειες που προβλέπονται στο άρθρο 7, παράγραφος 3, ΣΕΕ [απόφαση της 17ης Δεκεμβρίου 2020, Openbaar Ministerie (Ανεξαρτησία της δικαστικής αρχής εκδόσεως του εντάλματος), C-354/20 PPU και C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, σκέψη 57].

65 Ως εκ τούτου, μόνον αν υπάρχει απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, την οποία ακολουθεί η εκ μέρους του Συμβουλίου αναστολή της εφαρμογής της απόφασης-πλαισίου 2002/584 ως προς το οικείο κράτος μέλος, υποχρεούται η δικαστική αρχή εκτελέσεως να αρνηθεί αυτομάτως την εκτέλεση κάθε ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης εκδοθέντος από το εν λόγω κράτος μέλος, χωρίς να πρέπει να προβεί σε οποιαδήποτε συγκεκριμένη εκτίμηση περί του αν ο εκζητούμενος θα διατρέξει πραγματικό κίνδυνο προσβολής της ουσίας του θεμελιώδους δικαιώματός του σε δίκαιη δίκη [απόφαση της 17ης Δεκεμβρίου 2020, Openbaar Ministerie (Ανεξαρτησία της δικαστικής αρχής εκδόσεως του εντάλματος), C-354/20 PPU και C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, σκέψη 58 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

66 Από τα εκτιθέμενα στις σκέψεις 55 έως 65 της παρούσας απόφασης προκύπτει ότι η δικαστική αρχή εκτέλεσης υποχρεούται να προβεί στη διαλαμβανόμενη στις σκέψεις 52 και 53 της παρούσας απόφασης εξέταση σε δύο στάδια, προκειμένου να εκτιμήσει αν, σε περίπτωση παράδοσης του εκζητούμενου προσώπου στο κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος, το εν λόγω πρόσωπο διατρέχει πραγματικό κίνδυνο προσβολής του θεμελιώδους δικαιώματός του σε δίκαιη δίκη ενώπιον δικαστηρίου που έχει προηγουμένως συσταθεί νομίμως, δικαίωμα το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 47, δεύτερο εδάφιο, του Χάρτη.

Επί του πρώτου σταδίου της εξέτασης

67 Στο πλαίσιο του πρώτου σταδίου της εξέτασης, η δικαστική αρχή εκτελέσεως οφείλει να αξιολογήσει, γενικώς, την ύπαρξη πραγματικού κινδύνου προσβολής του θεμελιώδους δικαιώματος σε δίκαιη δίκη, ιδίως του κινδύνου που συνδέεται με την έλλειψη ανεξαρτησίας των δικαστηρίων του κράτους μέλους έκδοσης του εντάλματος ή με την παραβίαση της απαιτήσεως περί εκδίκασης της υποθέσεως από νομίμως συσταθέν δικαστήριο, λόγω συστημικών ή γενικευμένων πλημμελειών στο εν λόγω κράτος μέλος [πρβλ. απόφαση της 25ης Ιουλίου 2018, Minister for Justice and Equality (Ελλείψεις του δικαστικού συστήματος), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, σκέψη 61 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

68 Τέτοιου είδους αξιολόγηση πρέπει να γίνεται με γνώμονα το επίπεδο προστασίας του θεμελιώδους αυτού δικαιώματος το οποίο κατοχυρώνει το άρθρο 47, δεύτερο εδάφιο, του Χάρτη [πρβλ. απόφαση της 25ης Ιουλίου 2018, Minister for Justice and Equality (Ελλείψεις του δικαστικού συστήματος), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, σκέψη 62 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

69 Συναφώς, όσον αφορά, αφενός, τις απαιτήσεις περί ανεξαρτησίας και αμεροληψίας, οι οποίες, όπως υπογραμμίστηκε στις σκέψεις 55 έως 58 της παρούσας αποφάσεως, συνδέονται στενότατα με την απαίτηση περί δικαστηρίου που έχει προηγουμένως συσταθεί νομίμως, οι εν λόγω απαιτήσεις προϋποθέτουν την ύπαρξη κανόνων, ιδίως όσον αφορά τη σύνθεση του οργάνου, τον διορισμό των μελών του, τη διάρκεια της θητείας τους και τους λόγους εξαιρέσεως ή παύσεώς τους, ώστε οι πολίτες να μην έχουν καμία εύλογη αμφιβολία ως προς το ανεπηρέαστο του εν λόγω οργάνου από εξωγενή στοιχεία και ως προς την ουδετερότητά του έναντι των αντιπαρατιθέμενων συμφερόντων (πρβλ. απόφαση της 16ης Νοεμβρίου 2021, Prokuratura Rejonowa w Mińsku Mazowieckim κ.λπ., C-748/19 έως C-754/19, EU:C:2021:931, σκέψη 67 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

70 Όσον αφορά τις αποφάσεις διορισμού, είναι ιδίως αναγκαίο να διασφαλιστεί ότι οι ουσιαστικές προϋποθέσεις και οι όροι της διαδικασίας για την έκδοση των αποφάσεων αυτών δεν θα μπορούν να προκαλέσουν τέτοιες εύλογες αμφιβολίες όσον αφορά τους διορισθέντες δικαστές (απόφαση της 26ης Μαρτίου 2020, Επανεξέταση Simpson κατά Συμβουλίου και HG κατά Επιτροπής, C-542/18 RX-II και C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232, σκέψη 71 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

71 Αφετέρου, όσον αφορά την ύπαρξη δικαστηρίου που έχει προηγουμένως συσταθεί νομίμως, το Δικαστήριο επισήμανε, μνημονεύοντας τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου σχετικά με το άρθρο 6 της ΕΣΔΑ (αποφάσεις του ΕΔΔΑ της 8ης Ιουλίου 2014, Biagioli κατά Αγίου Μαρίνου, CE:ECHR:2014:0708DEC000816213, § 72 έως 74, και της 2ας Μαΐου 2019, Pasquini κατά Αγίου Μαρίνου, CE:ECHR:2019:0502JUD005095616, § 100 και 101 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία), ότι η φράση «νομίμως λειτουργούντος» απηχεί, μεταξύ άλλων, την αρχή του κράτους δικαίου. Δεν αφορά μόνον τη νομική βάση της ίδιας της υπάρξεως του δικαστηρίου, αλλά και τη σύνθεση του δικαστικού σχηματισμού σε κάθε υπόθεση, καθώς και κάθε άλλη διάταξη του εσωτερικού δικαίου της οποίας η μη τήρηση καθιστά μη νόμιμη τη συμμετοχή ενός ή περισσότερων δικαστών στην εξέταση της υποθέσεως, στις οποίες διατάξεις συγκαταλέγονται, ειδικότερα, οι σχετικές με την ανεξαρτησία και την αμεροληψία των μελών του οικείου δικαστηρίου διατάξεις. Εξάλλου, το δικαίωμα κάθε ανθρώπου να δικάζεται η υπόθεσή του από «νομίμως λειτουργούν» δικαστήριο περιλαμβάνει, ως εκ της φύσεώς του, τη

διαδικασία διορισμού των δικαστών (πρβλ. απόφαση της 26ης Μαρτίου 2020, Επανεξέταση Simpson κατά Συμβουλίου και HG κατά Επιτροπής, C-542/18 RX-II και C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232, σκέψη 73).

72 Όσον φορά τα κριτήρια εκτιμήσεως της ύπαρξης προσβολής του θεμελιώδους δικαιώματος σε δικαστήριο που έχει προηγουμένως συσταθεί νομίμως, κατά την έννοια του άρθρου 47, δεύτερο εδάφιο, του Χάρτη, υπογραμμίζεται ότι δεν μπορεί κάθε πλημμέλεια στη διαδικασία διορισμού δικαστών να θεωρείται ότι συνιστά τέτοια προσβολή.

73 Πλημμέλεια κατά τον διορισμό των δικαστών εντός του οικείου δικαιοδοτικού συστήματος στοιχειοθετεί παράβαση αυτού του είδους ιδίως όταν η πλημμέλεια είναι τέτοιας φύσεως και σοβαρότητας ώστε να δημιουργείται πραγματικός κίνδυνος να μπορούν άλλες εξουσίες, ιδίως η εκτελεστική, να υπονομεύσουν το αδιάβλητο του αποτελέσματος στο οποίο καταλήγει η διαδικασία διορισμού και δημιουργώντας με τον τρόπο αυτόν εύλογες αμφιβολίες στους πολίτες ως προς την ανεξαρτησία και την αμεροληψία του οικείου δικαστή ή των οικείων δικαστών [πρβλ. απόφαση της 6ης Οκτωβρίου 2021, W.Ż. (Τμήμα έκτακτου ελέγχου και δημοσίων υποθέσεων του Ανωτάτου Δικαστηρίου – Διορισμός), C-487/19, EU:C:2021:798, σκέψη 130 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

74 Μια διαπίστωση η οποία αφορά την ύπαρξη παράβασης της απαιτήσεως περί δικαστηρίου το οποίο έχει προηγουμένως συσταθεί νομίμως και τις συνέπειες μιας τέτοιας παράβασης υπόκειται σε συνολική εκτίμηση ορισμένων στοιχείων, τα οποία, εξεταζόμενα από κοινού, συμβάλλουν στη δημιουργία εύλογων αμφιβολιών στους πολίτες ως προς την ανεξαρτησία και την αμεροληψία των δικαστών [πρβλ. αποφάσεις της 2ας Μαρτίου 2021, A.B. κ.λπ. (Διορισμός δικαστών στο Ανώτατο Δικαστήριο – Προσφυγές), C-824/18, EU:C:2021:153, σκέψεις 131 και 132, και της 6ης Οκτωβρίου 2021, W.Ż. (Τμήμα έκτακτου ελέγχου και δημοσίων υποθέσεων του Ανωτάτου Δικαστηρίου – Διορισμός), C-487/19, EU:C:2021:798, σκέψεις 152 έως 154].

75 Επομένως, το γεγονός ότι όργανο όπως ένα εθνικό δικαστικό συμβούλιο το οποίο εμπλέκεται στη διαδικασία διορισμού των δικαστών απαρτίζεται, κατά πλειονότητα, από μέλη που επιλέγονται από τη νομοθετική εξουσία δεν δύναται, αφ' εαυτού, να προκαλέσει αμφιβολίες ως προς την ανεξαρτησία των δικαστών που διορίζονται κατά το πέρας της εν λόγω διαδικασίας (πρβλ. απόφαση της 9ης Ιουλίου 2020, Land Hessen, C-272/19, EU:C:2020:535, σκέψεις 55 και 56). Εντούτοις, τούτο ενδέχεται να μην ισχύει σε περίπτωση κατά την οποία το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με άλλα κρίσιμα στοιχεία και τις συνθήκες υπό τις οποίες πραγματοποιήθηκαν οι επιλογές αυτές, προκαλεί τέτοιες αμφιβολίες [πρβλ. απόφαση της 15ης Ιουλίου 2021, Επιτροπή κατά Πολωνίας (Πειθαρχικό καθεστώς των δικαστών) (C-791/19, EU:C:2021:596), σκέψη 103].

76 Το γεγονός ότι ένα όργανο που απαρτίζεται ως επί το πλείστον από μέλη τα οποία εκπροσωπούν τη νομοθετική ή την εκτελεστική εξουσία ή τα οποία έχουν επιλεγεί από τη νομοθετική ή την εκτελεστική εξουσία μετέχει στη διαδικασία διορισμού των δικαστών στο κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος δεν μπορεί, επομένως, να αρκεί αφ' εαυτού για να δικαιολογήσει αρνητική απόφαση της δικαστικής αρχής εκτέλεσης όσον αφορά την παράδοση του εκζητούμενου προσώπου.

77 Συνάγεται, επομένως, ότι, στο πλαίσιο διαδικασίας παράδοσης η οποία αφορά την εκτέλεση ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, η αξιολόγηση της ύπαρξης πραγματικού κινδύνου προσβολής του θεμελιώδους δικαιώματος σε δίκαιη δίκη, ιδίως κινδύνου συνδεόμενου με την έλλειψη ανεξαρτησίας των δικαστηρίων του κράτους μέλους έκδοσης του εντάλματος ή με την παραβίαση της απαιτήσεως περί εκδίκασης της υποθέσεως από δικαστήριο που έχει

προηγουμένως συσταθεί νομίμως, λόγω συστημικών ή γενικευμένων πλημμελειών στο κράτος μέλος αυτό, προϋποθέτει συνολική εκτίμηση, με βάση όλα τα αντικειμενικά, αξιόπιστα, συγκεκριμένα και δεόντως επικαιροποιημένα στοιχεία που αφορούν τη λειτουργία του δικαιοδοτικού συστήματος του εν λόγω κράτους μέλους, ιδίως δε το γενικό πλαίσιο διορισμού των δικαστών.

78 Εν προκειμένω, πέραν των πληροφοριών που διαλαμβάνονται σε αιτιολογημένη πρόταση την οποία απηύθυνε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο Συμβούλιο βάσει του άρθρου 7, παράγραφος 1, ΣΕΕ [απόφαση της 25ης Ιουλίου 2018, Minister for Justice and Equality (Ελλείψεις του δικαστικού συστήματος), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, σκέψη 61], συνιστούν, μεταξύ άλλων, ιδιαιτέρως κρίσιμα στοιχεία για την αξιολόγηση αυτή τα στοιχεία που μνημονεύει το αιτούν δικαστήριο, ήτοι η απόφαση του Sąd Najwyższy (Ανωτάτου Δικαστηρίου), της 23ης Ιανουαρίου 2020, και η νομολογία του Δικαστηρίου, όπως η απορρέουσα από τις αποφάσεις της 19ης Νοεμβρίου 2019, A. K. κ.λπ. (Ανεξαρτησία του πειθαρχικού τμήματος του Ανωτάτου Δικαστηρίου) (C-585/18, C-624/18 και C-625/18, EU:C:2019:982), της 2ας Μαρτίου 2021, A.B. κ.λπ. (Διορισμός δικαστών στο Ανώτατο Δικαστήριο – Προσφυγές) (C-824/18, EU:C:2021:153), της 15ης Ιουλίου 2021, Επιτροπή κατά Πολωνίας (Πειθαρχικό καθεστώς των δικαστών) (C-791/19, EU:C:2021:596), και της 6ης Οκτωβρίου 2021, W.Ż. (Τμήμα έκτακτου ελέγχου και δημοσίων υποθέσεων του Ανωτάτου Δικαστηρίου – Διορισμός) (C-487/19, EU:C:2021:798), οι οποίες περιέχουν στοιχεία σχετικά με την κατάσταση που επικρατεί όσον αφορά τη λειτουργία του δικαιοδοτικού συστήματος στο κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος.

79 Στο πλαίσιο της ως άνω αξιολόγησης, η δικαστική αρχή εκτέλεσης μπορεί επίσης να λάβει υπόψη της τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, στην οποία διαπιστώθηκε παραβίαση της απαιτήσεως περί εκδίκασης της υποθέσεως από νομίμως συσταθέν δικαστήριο υπό το πρίσμα της διαδικασίας διορισμού των δικαστών (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση του ΕΔΔΑ της 22ας Ιουλίου 2021, Reczkowicz κατά Πολωνίας, CE:ECHR:2021:0722JUD004344719).

80 Εν πάση περιπτώσει, επισημαίνεται περαιτέρω ότι μεταξύ των κρίσιμων αυτών στοιχείων συγκαταλέγεται επίσης η νομολογία του συνταγματικού δικαστηρίου του κράτους μέλους έκδοσης του εντάλματος, με την οποία αμφισβητείται η υπεροχή του δικαίου της Ένωσης και ο δεσμευτικός χαρακτήρας της ΕΣΔΑ, όπως και η δεσμευτική ισχύς των αποφάσεων του Δικαστηρίου και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου σχετικά με τη συμβατότητα προς το δίκαιο της Ένωσης και την ΕΣΔΑ των κανόνων του εν λόγω κράτους μέλους όσον αφορά την οργάνωση του δικαιοδοτικού του συστήματος, και ιδίως τον διορισμό των δικαστών.

81 Σε περίπτωση που η δικαστική αρχή εκτέλεσης θεωρεί, με βάση τα στοιχεία που μνημονεύονται στις σκέψεις 78 έως 80 της παρούσας απόφασης, ότι υπάρχει πραγματικός κίνδυνος προσβολής του θεμελιώδους δικαιώματος σε δίκαιη δίκη, ιδίως κίνδυνος συνδεόμενος με την έλλειψη ανεξαρτησίας των δικαστηρίων του εν λόγω κράτους μέλους ή με την παραβίαση της απαιτήσεως περί εκδίκασης της υποθέσεως από δικαστήριο που έχει προηγουμένως συσταθεί νομίμως, λόγω συστημικών ή γενικευμένων πλημμελειών στο κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος, δεν μπορεί να αρνηθεί την εκτέλεση ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης χωρίς να προχωρήσει στο διαλαμβανόμενο στις σκέψεις 52 και 53 της παρούσας απόφασης δεύτερο στάδιο εξέτασης.

Επί του δεύτερου σταδίου της εξέτασης

82 Στο πλαίσιο του δεύτερου σταδίου εξέτασης, η δικαστική αρχή εκτέλεσης πρέπει να εκτιμήσει αν οι διαπιστωθείσες κατά το πρώτο στάδιο εξέτασης συστημικές ή γενικευμένες πλημμέλειες θα μπορούσαν να λάβουν συγκεκριμένη μορφή σε περίπτωση παράδοσης του εκζητούμενου προσώπου στο κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος και αν, υπό τις συγκεκριμένες περιστάσεις της υποθέσεως, το πρόσωπο αυτό διατρέχει, συνεπώς, πραγματικό κίνδυνο προσβολής του θεμελιώδους δικαιώματός του σε δίκαιη δίκη ενώπιον δικαστηρίου που έχει προηγουμένως συσταθεί νομίμως, δικαίωμα το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 47, δεύτερο εδάφιο, του Χάρτη.

83 Εναπόκειται στο πρόσωπο εις βάρος του οποίου έχει εκδοθεί ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης να προσκομίσει συγκεκριμένα στοιχεία τα οποία κατατείνουν στο ότι, στην περίπτωση διαδικασίας παράδοσης προς εκτέλεση στερητικής της ελευθερίας ποινής ή στερητικού της ελευθερίας μέτρου ασφαλείας, οι συστημικές ή γενικευμένες πλημμέλειες του δικαιοδοτικού συστήματος του κράτους μέλους έκδοσης του εντάλματος είχαν συγκεκριμένο αντίκτυπο στη μεταχείριση της ποινικής του υπόθεσης ή ότι, στην περίπτωση διαδικασίας παράδοσης για τον σκοπό άσκησης ποινικής δίωξης, οι εν λόγω πλημμέλειες θα μπορούσαν να έχουν τέτοιον αντίκτυπο. Η προσκόμιση τέτοιων συγκεκριμένων στοιχείων όσον αφορά τον αντίκτυπο των ως άνω συστημικών ή γενικευμένων πλημμελειών στη συγκεκριμένη περίπτωση του εκζητουμένου δεν θίγει τη δυνατότητά του να επικαλεστεί οποιοδήποτε άλλο ad hoc στοιχείο το οποίο αφορά ειδικά την υπόθεσή του και το οποίο μπορεί να καταδείξει ότι η διαδικασία για την οποία ζητείται από τη δικαστική αρχή έκδοσης του εντάλματος η παράδοσή του θα προσέβαλε το θεμελιώδες δικαίωμά του σε δίκαιη δίκη.

84 Σε περίπτωση που η δικαστική αρχή εκτέλεσης κρίνει ότι τα στοιχεία που επικαλείται ο εκζητούμενος, καίτοι οδηγούν στη σκέψη ότι οι συστημικές και γενικευμένες πλημμέλειες είχαν ή ενδέχεται να έχουν συγκεκριμένο αντίκτυπο ειδικά στην περίπτωσή του, πάντως δεν επαρκούν για την απόδειξη της ύπαρξης, σε μια τέτοια περίπτωση, πραγματικού κινδύνου προσβολής του θεμελιώδους δικαιώματος σε δικαστήριο που έχει προηγουμένως συσταθεί νομίμως και, επομένως, για την άρνηση εκτέλεσης του επίμαχου ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, τότε πρέπει, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 15, παράγραφος 2, της απόφασης-πλαισίου 2002/584, να ζητήσει από τη δικαστική αρχή έκδοσης του εντάλματος την κατεπείγουσα προσκόμιση κάθε συμπληρωματικής πληροφορίας την οποία θεωρεί απαραίτητη.

85 Δεδομένου ότι η δικαστική αρχή έκδοσης του εντάλματος οφείλει να παράσχει τις πληροφορίες αυτές στη δικαστική αρχή εκτέλεσης [απόφαση της 25ης Ιουλίου 2018, Generalstaatsanwaltschaft (Συνθήκες κρατήσεως στην Ουγγαρία), C-220/18 PPU, EU:C:2018:589, σκέψη 64 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία], κάθε συμπεριφορά που αποδεικνύει έλλειψη καλόπιστης συνεργασίας εκ μέρους της δικαστικής αρχής έκδοσης του εντάλματος μπορεί να θεωρηθεί από τη δικαστική αρχή εκτέλεσης ως κρίσιμο στοιχείο προκειμένου να εκτιμηθεί αν το πρόσωπο του οποίου ζητείται η παράδοση διατρέχει, σε περίπτωση παράδοσης, πραγματικό κίνδυνο προσβολής του θεμελιώδους δικαιώματός του σε δίκαιη δίκη ενώπιον δικαστηρίου που έχει προηγουμένως συσταθεί νομίμως, δικαίωμα το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 47, δεύτερο εδάφιο, του Χάρτη.

86 Κατόπιν της ανωτέρω διευκρίνισης, και όσον αφορά, αφενός, την περίπτωση της υποθέσεως C-562/21 PPU, η οποία έχει ως αντικείμενο ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης το οποίο εκδόθηκε με σκοπό την παράδοση στο πλαίσιο εκτέλεσης ποινής στερητικής της ελευθερίας ή μέτρου ασφαλείας στερητικού της ελευθερίας, εναπόκειται στο πρόσωπο του οποίου ζητείται η παράδοση να επικαλεστεί συγκεκριμένα στοιχεία με βάση τα οποία θεωρεί ότι οι συστημικές ή

γενικευμένες πλημμέλειες του δικαιοδοτικού συστήματος του κράτους μέλους έκδοσης του εντάλματος είχαν συγκεκριμένο αντίκτυπο στην εις βάρος του ποινική διαδικασία, και ιδίως στη σύνθεση του δικαστηρίου που δίκασε την ποινική υπόθεσή του, με αποτέλεσμα ένας ή περισσότεροι δικαστές του οικείου δικαστικού σχηματισμού να μην πληρούσαν τα απαιτούμενα εχέγγυα ανεξαρτησίας και αμεροληψίας βάσει του δικαίου της Ένωσης.

87 Όπως προκύπτει από τις σκέψεις 74 έως 76 της παρούσας απόφασης, και αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η Ολλανδική Κυβέρνηση, δεν αρκεί συναφώς η πληροφορία περί του ότι ένας ή περισσότεροι δικαστές εκ των συμμετεχόντων στη διαδικασία η οποία κατέληξε στην καταδίκη του προσώπου του οποίου ζητείται η παράδοση είχαν διοριστεί κατόπιν προτάσεως οργάνου απαρτιζόμενου, ως επί το πλείστον, από μέλη εκπροσωπούντα τη νομοθετική ή την εκτελεστική εξουσία ή επιλεγέντα από τη νομοθετική ή την εκτελεστική εξουσία, όπως συμβαίνει, από ενάρξεως ισχύος του νόμου της 8ης Δεκεμβρίου 2017, στην περίπτωση του KRS.

88 Ως εκ τούτου, θα πρέπει επιπλέον το εκζητούμενο πρόσωπο να παράσχει, όσον αφορά τον δικαστικό σχηματισμό που δίκασε την ποινική υπόθεσή του, στοιχεία σχετικά ιδίως με τη διαδικασία διορισμού του οικείου δικαστή ή των οικείων δικαστών και την ενδεχόμενη απόσπασή τους, βάσει των οποίων η δικαστική αρχή εκτέλεσης θα είναι σε θέση να διαπιστώσει, υπό τις περιστάσεις της συγκεκριμένης υπόθεσης, ότι συντρέχουν σοβαροί και αποδεδειγμένοι λόγοι για να θεωρηθεί ότι η σύνθεση του δικαστικού σχηματισμού κατά την εις βάρος του εν λόγω προσώπου ποινική διαδικασία ήταν τέτοια που μπορούσε να προσβάλει το θεμελιώδες δικαίωμά του σε δίκαιη δίκη ενώπιον ανεξάρτητου και αμερόληπτου δικαστηρίου που έχει προηγουμένως συσταθεί νομίμως, δικαίωμα το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 47, δεύτερο εδάφιο, του Χάρτη.

89 Παραδείγματος χάριν, πληροφορίες τις οποίες διαθέτει η δικαστική αρχή εκτέλεσης και οι οποίες αναφέρονται σε απόσπαση συγκεκριμένου δικαστή στον δικαστικό σχηματισμό που δίκασε την ποινική υπόθεση του προσώπου του οποίου ζητείται η παράδοση, η οποία αποφασίστηκε από τον Υπουργό Δικαιοσύνης βάσει κριτηρίων τα οποία δεν είναι εκ των προτέρων γνωστά και η οποία μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή με μη αιτιολογημένη απόφαση του Υπουργού, μπορούν να αποτελέσουν έρεισμα για τη στήριξη σοβαρών και αποδεδειγμένων λόγων προκειμένου να διαπιστωθεί η ύπαρξη πραγματικού κινδύνου προσβολής του εν λόγω θεμελιώδους δικαιώματος στην υπόθεση του συγκεκριμένου προσώπου (βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 16ης Νοεμβρίου 2021, Prokuratura Rejonowa w Mińsku Mazowieckim κ.λπ., C-748/19 έως C-754/19, EU:C:2021:931, σκέψεις 77 έως 90).

90 Πέραν τούτου, κρίσιμη είναι κάθε πληροφορία σχετικά με την εξέλιξη της ποινικής διαδικασίας η οποία κατέληξε στην καταδίκη του εκζητούμενου προσώπου, όπως, κατά περίπτωση, η ενδεχόμενη εκ μέρους του άσκηση των διαθέσιμων ενδίκων βοηθημάτων. Ειδικότερα, πρέπει να ληφθεί υπόψη τυχόν δυνατότητα του εν λόγω προσώπου να ζητήσει, στο κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος, την εξαίρεση ενός ή πλειόνων μελών του δικαστικού σχηματισμού για λόγους οι οποίοι άπτονται της προσβολής του θεμελιώδους δικαιώματός του σε δίκαιη δίκη, η ενδεχόμενη εκ μέρους του άσκηση του δικαιώματος να ζητήσει τέτοια εξαίρεση καθώς και οι πληροφορίες που ελήφθησαν όσον αφορά την έκβαση της σχετικής αίτησης στο πλαίσιο της συγκεκριμένης διαδικασίας ή στο πλαίσιο της κατ' έφεση δίκης.

91 Εν προκειμένω, η Πολωνική Κυβέρνηση επισήμανε στις γραπτές παρατηρήσεις της, χωρίς τούτο να αμφισβητηθεί κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ότι το πολωνικό δικονομικό δίκαιο προβλέπει τη δυνατότητα του ενδιαφερομένου να ζητήσει την εξαίρεση ενός ή όλων των δικαστών του δικαστικού σχηματισμού που καλείται να δικάσει την ποινική υπόθεσή του, εφόσον διατηρεί αμφιβολίες όσον αφορά την ανεξαρτησία ή την αμεροληψία τους.

92 Από κανένα στοιχείο της δικογραφίας που έχει στη διάθεσή του το Δικαστήριο στο πλαίσιο της παρούσας προδικαστικής διαδικασίας δεν μπορεί να συναχθεί, ελλείψει λεπτομερέστερων διευκρινίσεων σχετικά με την κατάσταση του εθνικού δικαίου και των κρίσιμων διατάξεών του, ότι η ύπαρξη τέτοιας δυνατότητας του εκζητούμενου προσώπου να προβάλει τα δικαιώματά του θα μπορούσε να τεθεί υπό αμφισβήτηση απλώς και μόνον από το γεγονός το οποίο επικαλείται το αιτούν δικαστήριο, και το οποίο μνημονεύεται στη σκέψη 19 της παρούσας αποφάσεως, ήτοι ότι, από την έναρξη ισχύος, στις 14 Φεβρουαρίου 2020, του νόμου της 20ής Δεκεμβρίου 2019 δεν είναι πλέον δυνατόν να αμφισβητηθεί αποτελεσματικά το κύρος του διορισμού δικαστή ή η νομιμότητα της άσκησης των δικαιοδοτικών του καθηκόντων.

93 Όσον αφορά, αφετέρου, την περίπτωση της υποθέσεως C-563/21 PPU, η οποία έχει ως αντικείμενο ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης το οποίο εκδόθηκε με σκοπό την άσκηση ποινικής δίωξης, υπογραμμίζεται ότι το μνημονευόμενο από το αιτούν δικαστήριο γεγονός ότι το πρόσωπο του οποίου ζητείται η παράδοση δεν μπορεί να γνωρίζει, πριν από την ενδεχόμενη παράδοσή του, την ταυτότητα των δικαστών οι οποίοι θα κληθούν να δικάσουν την ποινική υπόθεση που ενδεχομένως θα προκύψει κατόπιν της παράδοσής του δεν μπορεί να αρκεί, αφ' εαυτού, για να μην επιτραπεί η παράδοση.

94 Συγκεκριμένα, από κανένα στοιχείο του θεσπισθέντος με την απόφαση-πλαίσιο 2002/584 συστήματος δεν μπορεί να συναχθεί ότι η παράδοση προσώπου στο κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος για τον σκοπό της άσκησης ποινικής δίωξης εξαρτάται από τη διαβεβαίωση ότι η δίωξη θα καταλήξει σε ποινική διαδικασία ενώπιον συγκεκριμένου δικαστηρίου, πόσο δε μάλλον από την ακριβή ταυτοποίηση των δικαστών οι οποίοι θα κληθούν να δικάσουν την ποινική υπόθεση.

95 Η αντίθετη ερμηνεία θα στερούσε κάθε πρακτική αποτελεσματικότητα από το δεύτερο στάδιο της εξέτασης που μνημονεύεται στις σκέψεις 52 και 53 της παρούσας αποφάσεως και θα υπονόμευε όχι μόνον την επίτευξη του σκοπού της απόφασης-πλαισίου 2002/584, ο οποίος υπομνήσθηκε στη σκέψη 42 της παρούσας αποφάσεως, αλλά και την αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των κρατών μελών, στην οποία στηρίζεται ο θεσπισθείς με την απόφαση-πλαίσιο μηχανισμός του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης.

96 Ωστόσο, υπό περιστάσεις όπως αυτές της υποθέσεως C-563/21 PPU, όπου η σύνθεση του δικαστικού σχηματισμού ο οποίος θα δικάσει την υπόθεση του προσώπου κατά του οποίου έχει εκδοθεί το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης δεν είναι γνωστή κατά τον χρόνο κατά τον οποίο η δικαστική αρχή εκτέλεσης πρέπει να αποφασίσει για την παράδοσή του στο κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος, η εν λόγω αρχή δεν απαλλάσσεται από μια σφαιρική εκτίμηση της υποθέσεως προκειμένου να εξακριβώσει, βάσει των στοιχείων τα οποία προσκόμισε το εκζητούμενο πρόσωπο και τα οποία συμπληρώνονται ενδεχομένως από τις πληροφορίες που παρέσχε η δικαστική αρχή έκδοσης του εντάλματος, κατά πόσον, σε περίπτωση παράδοσης του εκζητουμένου, υπάρχει πραγματικός κίνδυνος προσβολής του θεμελιώδους δικαιώματός του σε δίκαιη δίκη ενώπιον δικαστηρίου που έχει προηγουμένως συσταθεί νομίμως.

97 Όπως επισήμανε, κατ' ουσίαν, ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 63 των προτάσεών του, τέτοια στοιχεία μπορούν ειδικότερα να αφορούν δηλώσεις δημόσιων αρχών με πιθανό αντίκτυπο στη συγκεκριμένη υπόθεση. Η δικαστική αρχή εκτέλεσης μπορεί επίσης να στηριχθεί σε κάθε άλλη πληροφορία την οποία θεωρεί κρίσιμη, όπως στοιχεία σχετικά με την προσωπική κατάσταση του ενδιαφερομένου, τη φύση της αξιόποινης πράξης για την οποία διώκεται και το πραγματικό πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται η έκδοση του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, αλλά και, κατά περίπτωση, και σε κάθε άλλη πληροφορία την οποία διαθέτει σχετικά με τους δικαστές που

συγκροτούν τους δικαστικούς σχηματισμούς οι οποίοι είναι κατά πάσα πιθανότητα αρμόδιοι να επιληφθούν της διαδικασίας που θα κινηθεί κατά του εκζητουμένου κατόπιν της παράδοσής του στο κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος.

98 Συναφώς, πρέπει ωστόσο να διευκρινιστεί, σε συνέχεια των εκτεθέντων στη σκέψη 87 της παρούσας απόφασης, ότι η πληροφορία η οποία αφορά τον διορισμό ενός ή περισσότερων δικαστών του αρμόδιου δικαστηρίου ή του οικείου δικαστικού σχηματισμού, εφόσον είναι γνωστός, κατόπιν προτάσεως οργάνου απαρτιζόμενου ως επί το πλείστον από μέλη εκπροσωπούντα τη νομοθετική ή την εκτελεστική εξουσία ή επιλεγέντα από τη νομοθετική ή την εκτελεστική εξουσία –όπως συμβαίνει στην περίπτωση του KRS από ενάρξεως ισχύος του νόμου της 8ης Δεκεμβρίου 2017– δεν μπορεί να αρκεί για τη διαπίστωση ότι το εκζητούμενο πρόσωπο διατρέχει, σε περίπτωση παράδοσής του, πραγματικό κίνδυνο προσβολής του θεμελιώδους δικαιώματός του σε δίκαιη δίκη ενώπιον δικαστηρίου που έχει προηγουμένως συσταθεί νομίμως. Μια τέτοια διαπίστωση προϋποθέτει, εν πάση περιπτώσει, εκτίμηση της διαδικασίας διορισμού του οικείου ή των οικείων δικαστών σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση.

99 Ομοίως, μολονότι η δικαστική αρχή εκτέλεσης δεν μπορεί να αποκλείσει το ενδεχόμενο το πρόσωπο σε βάρος του οποίου έχει εκδοθεί ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης προς άσκηση ποινικής δίωξης να διατρέξει, σε περίπτωση παράδοσής του, πραγματικό κίνδυνο προσβολής του θεμελιώδους αυτού δικαιώματος επί τη βάσει μόνον του σκεπτικού ότι στο κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος το εν λόγω πρόσωπο έχει τη δυνατότητα να ζητήσει την εξαίρεση ενός ή περισσότερων μελών του δικαστικού σχηματισμού ο οποίος θα κληθεί να επιληφθεί της ποινικής υπόθεσής του, η ύπαρξη τέτοιας δυνατότητας μπορεί, εντούτοις, να ληφθεί υπόψη από τη δικαστική αρχή εκτέλεσης ως στοιχείο κρίσιμο για την αξιολόγηση της ύπαρξης τέτοιου κινδύνου [βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 25ης Ιουλίου 2018, Generalstaatsanwaltschaft (Συνθήκες κρατήσεως στην Ουγγαρία), C-220/18 PPU, EU:C:2018:589, σκέψη 117].

100 Συναφώς, το γεγονός ότι μια τέτοια εξαίρεση μπορεί ενδεχομένως να ζητηθεί, στο πλαίσιο έκδοσης ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης με σκοπό την άσκηση ποινικής δίωξης, μόνο μετά την παράδοση του εκζητούμενου προσώπου και αφότου το πρόσωπο αυτό έχει λάβει γνώση της σύνθεσης του δικαστικού σχηματισμού ο οποίος θα κληθεί να αποφανθεί επί της κινηθείσας εις βάρος του ποινικής δίωξης δεν ασκεί επιρροή στο πλαίσιο της εκτίμησης της ύπαρξης πραγματικού κινδύνου, σε περίπτωση παράδοσής του, προσβολής του ως άνω θεμελιώδους δικαιώματος.

101 Εάν, μετά από μια συνολική εκτίμηση, η δικαστική αρχή εκτέλεσης διαπιστώσει ότι συντρέχουν σοβαροί και αποδεδειγμένοι λόγοι για να θεωρηθεί ότι το εν λόγω πρόσωπο, σε περίπτωση παράδοσής του, διατρέχει πραγματικό κίνδυνο προσβολής του θεμελιώδους δικαιώματός του για δίκαιη δίκη από ανεξάρτητο και αμερόληπτο δικαστήριο που έχει προηγουμένως συσταθεί νομίμως, η εν λόγω αρχή πρέπει, βάσει του άρθρου 1, παράγραφος 3, της απόφασης-πλαισίου 2002/584, να μην εκτελέσει το οικείο ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης. Σε αντίθετη περίπτωση, οφείλει να προβεί στην εκτέλεσή του, σύμφωνα με την κατ' αρχήν υποχρέωση που προβλέπει το άρθρο 1, παράγραφος 2, της απόφασης-πλαισίου [πρβλ. απόφαση της 17ης Δεκεμβρίου 2020, Openbaar Ministerie (Ανεξαρτησία της δικαστικής αρχής εκδόσεως του εντάλματος), C-354/20 PPU και C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, σκέψη 61].

102 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των προεκτεθέντων, στα υποβληθέντα προδικαστικά ερωτήματα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 1, παράγραφοι 2 και 3, της απόφασης-πλαισίου 2002/584 έχει την έννοια ότι η δικαστική αρχή εκτέλεσης που καλείται να αποφασίσει για την παράδοση προσώπου σε βάρος του οποίου έχει εκδοθεί ευρωπαϊκό ένταλμα

σύλληψης, σε περίπτωση που έχει στη διάθεσή της στοιχεία τα οποία μαρτυρούν την ύπαρξη συστημικών ή γενικευμένων πλημμελειών όσον αφορά την ανεξαρτησία της δικαστικής εξουσίας στο κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος, ιδίως όσον αφορά τη διαδικασία διορισμού των δικαστικών λειτουργών, μπορεί να αρνηθεί την παράδοση του εν λόγω προσώπου μόνον εφόσον:

– στο πλαίσιο ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης που εκδόθηκε με σκοπό την εκτέλεση στερητικής της ελευθερίας ποινής ή στερητικού της ελευθερίας μέτρου ασφαλείας, διαπιστώσει ότι, υπό τις ιδιαίτερες περιστάσεις της υποθέσεως, συντρέχουν σοβαροί και αποδεδειγμένοι λόγοι για να θεωρηθεί ότι, λαμβανομένων μεταξύ άλλων υπόψη των προσκομισθέντων από το πρόσωπο αυτό στοιχείων που αφορούν τη σύνθεση του δικάσαντος την ποινική υπόθεση δικαστικού σχηματισμού ή οποιαδήποτε άλλη περίσταση η οποία θεωρείται κρίσιμη για την εκτίμηση της ανεξαρτησίας και της αμεροληψίας του εν λόγω σχηματισμού, έχει προσβληθεί το θεμελιώδες δικαίωμα αυτού του προσώπου σε δίκαιη δίκη ενώπιον ανεξάρτητου και αμερόληπτου δικαστηρίου που έχει προηγουμένως συσταθεί νομίμως, δικαίωμα το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 47, δεύτερο εδάφιο, του Χάρτη, και

– στο πλαίσιο ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης που εκδόθηκε με σκοπό την άσκηση ποινικής δίωξης, διαπιστώσει ότι, υπό τις ιδιαίτερες περιστάσεις της υποθέσεως, συντρέχουν σοβαροί και αποδεδειγμένοι λόγοι για να θεωρηθεί ότι, λαμβανομένων μεταξύ άλλων υπόψη των προσκομισθέντων από τον ενδιαφερόμενο στοιχείων όσον αφορά την προσωπική κατάστασή του, τη φύση της αξιόποινης πράξης για την οποία διώκεται, το πραγματικό πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης ή οποιαδήποτε άλλη περίσταση η οποία θεωρείται κρίσιμη για την εκτίμηση της ανεξαρτησίας και της αμεροληψίας του δικαστικού σχηματισμού που κατά πάσα πιθανότητα θα κληθεί να δικάσει την υπόθεσή του, το πρόσωπο αυτό διατρέχει, σε περίπτωση παράδοσης, πραγματικό κίνδυνο προσβολής του εν λόγω θεμελιώδους δικαιώματος.

Επί των δικαστικών εξόδων

103 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τμήμα μείζονος συνθέσεως) αποφαίνεται:

Το άρθρο 1, παράγραφοι 2 και 3, της απόφασης-πλαισίου 2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και τις διαδικασίες παράδοσης μεταξύ των κρατών μελών, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση-πλαίσιο 2009/299/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009, έχει την έννοια ότι η δικαστική αρχή εκτέλεσης που καλείται να αποφασίσει για την παράδοση προσώπου σε βάρος του οποίου έχει εκδοθεί ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης, σε περίπτωση που έχει στη διάθεσή της στοιχεία τα οποία μαρτυρούν την ύπαρξη συστημικών ή γενικευμένων πλημμελειών όσον αφορά την ανεξαρτησία της δικαστικής εξουσίας στο κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος, ιδίως όσον αφορά τη διαδικασία διορισμού των δικαστικών λειτουργών, μπορεί να αρνηθεί την παράδοση του εν λόγω προσώπου μόνον εφόσον:

– **στο πλαίσιο ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης που εκδόθηκε με σκοπό την εκτέλεση στερητικής της ελευθερίας ποινής ή στερητικού της ελευθερίας μέτρου ασφαλείας,**

διαπιστώσει ότι, υπό τις ιδιαίτερες περιστάσεις της υποθέσεως, συντρέχουν σοβαροί και αποδεδειγμένοι λόγοι για να θεωρηθεί ότι, λαμβανομένων μεταξύ άλλων υπόψη των προσκομισθέντων από το πρόσωπο αυτό στοιχείων που αφορούν τη σύνθεση του δικάσαντος την ποινική υπόθεση δικαστικού σχηματισμού ή οποιαδήποτε άλλη περίσταση η οποία θεωρείται κρίσιμη για την εκτίμηση της ανεξαρτησίας και της αμεροληψίας του εν λόγω σχηματισμού, έχει προσβληθεί το θεμελιώδες δικαίωμα αυτού του προσώπου σε δίκαιη δίκη ενώπιον ανεξάρτητου και αμερόληπτου δικαστηρίου που έχει προηγουμένως συσταθεί νομίμως, δικαίωμα το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 47, δεύτερο εδάφιο, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και

– **στο πλαίσιο ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης που εκδόθηκε με σκοπό την άσκηση ποινικής δίωξης, διαπιστώσει ότι, υπό τις ιδιαίτερες περιστάσεις της υποθέσεως, συντρέχουν σοβαροί και αποδεδειγμένοι λόγοι για να θεωρηθεί ότι, λαμβανομένων μεταξύ άλλων υπόψη των προσκομισθέντων από τον ενδιαφερόμενο στοιχείων όσον αφορά την προσωπική κατάστασή του, τη φύση της αξιόποινης πράξης για την οποία διώκεται, το πραγματικό πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης ή οποιαδήποτε άλλη περίσταση η οποία θεωρείται κρίσιμη για την εκτίμηση της ανεξαρτησίας και της αμεροληψίας του δικαστικού σχηματισμού που κατά πάσα πιθανότητα θα κληθεί να δικάσει την υπόθεσή του, το πρόσωπο αυτό διατρέχει, σε περίπτωση παράδοσης, πραγματικό κίνδυνο προσβολής του εν λόγω θεμελιώδους δικαιώματος.**

(υπογραφές)